Methodus Avium Sveticarium

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta verk av **Carl von Linné** (1707-1778), utgiven av **Einar Lönnberg** (1865-1942) har digitaliserats i april 2009 av Biodiversity Heritage Library och anpassats för Projekt Runeberg i september 2013 av Ralph E.

CAROLI LINNÆI

med., bot an. & zoolog. cult.

METHODUS AVI I M SYETICARUM

utgifven

af

EINAR LÖNNBERG UPPSALA 1907

almqvist & wiksells boktryckeri-a.-b.När de båda unga studenterna Artedi och Linné, sjudande af forskningsnit, andligen brottades med hvarandra och i all vänskap kämpade om herraväldet på zoologiens olika områden, utföll detta så, att bland annat fåglarna tillföllo den senare. l)et var sålunda redan tidigt, som Linné med litligt intresse omfattade denna djurgrupp. Söker man efter särskilda anledningar härtill, så torde tvenne sådana kunna framhållas. Linnés för naturens skönhet känsliga sinne tilltalades säkerligen i hög grad af fåglarnas sång, vackra färger och eleganta flykt. Flerestädes i Linnés resebeskrifningar finna vi honom med förtjusning omnämna lärkans drillar 'och trastens sång från granskogens toppar. Samma uppskattning af fåglarnas egenskaper kommer till synes i de ord, hvarmed han i Systema natura inleder definitionen af klassen Aves, nämligen Acreæ vocales Volucres pulcherrimæ . . . Där omnämnas ju med lika många ord flykten, sången och färgprakten. Däremot intresserade sig Linné i vida mindre grad för Amphibia och Pisces. Han afstod dem åt sin vän och studiekamrat Artedi och äfven vid deras behandling i Si/stema naturæ framlyser en viss motvilja mot dessa från skönhetssynpunkt mindre tilltalande djur. Kapitlet om Amphibia börjar nämligen med orden: Pessima, tetra, nuda, frigida cestuantium Animalia . . ., ocli det om fiskarna Aquei Elementi muti surdique Volucres . . . Det andra och mera direkta skälet, hvarför Linné med ifver slog sig pä studiet af fåglarna, var utan tvifvel det, att hans faderlige vän och gynnare Olof Rudbeck d. y. själf sysslade med fåglar. Första terminen, som Linné studerade vid Uppsala universitet (höstterminen 1728), föreläste just Rudbeck om Sveriges fåglar. Såsom undervisningsmaterial begagnade han sig därvid af för den tiden synnerligen väl af honom själf målade planscher.1 Linné blef mycket förtjust i dessa planscher och gaf flera gånger uttryck häråt. Så t. ex. skrifver han en gång om Rudbecks »Swänska foglar, som han lifligen hade afritade, att det war undranswärdt, med

1 Originalplanscherna tinnas ännu till större delen i behåll i det De cieelt'ska biblioteket på Leufsta bruk oeh ett något mindre antal af Rudbeck själf kopierade i Uppsala universitets bibliotek.

Avium Sveticarum. 12

sine egne eoleurer», och en annan gång i bref till en vän om dessa »Aves Suecanas, hwilka lian [Rudbeck] så nätt och wäl med sina egna couleurer afritat, att det syns ej wara menskligit werk».1 Första terminen behandlades pà dessa föreläsningar visserligen blott hönsfåglarna och några smärre vadare, och följande vårtermin blef det blott tvenne föreläsningar om roffåglar.1 .Mon snart fick Linné ett ännu gynnsammare tillfälle än under de få och korta föreläsningstimmarna att studera detta Rudbecks verk, som han så varmt beundrade. Han blef nämligen på

våren 1730 af Rudbeck anmodad att öfvertaga dennes demonstrationer af växter i botaniska trädgården och tillika flytta hem till honom som informator för hans söner. Härigenom fick Linné ej blott tillgång till Rudbecks bibliotek, utan det blef honom ock möjliggjordt att till sitt fulla lystmäte studera fågelplanscherna. Linné var ej heller den, som lät ett sådant präktigt tillfälle gå sig obegagnadt ur händerna. Tvärtom studerade ban flitigt såväl dessa planscher som annan ornithologisk litteratur. Den Rudbeckska planschserien var ock synnerligen viktig för vidgandet af Linnés kunskap om Sveriges fåglar. Ja, i den inneliöllos bilder af arter, som Linné aldrig lärde känna på annat sätt, såsom t. ex. Strix tota flammea, som egentligen var jordugglan, ehuru Linné sedan på grund af förväxling gaf namnet flammea åt tornugglan. I flera fall äro alltså de Rudbeckska planscherna än i dag typexemplar för vissa fågelarter.

Men Linné nöjde sig ej med att blott studera, han var en produktiv natur, som ville göra sin lärdom fruktbringande, och detta gjorde, att lian snart tog sig för att utarbeta en sammanställning af sitt ornitologiska vetande. Trots trägna andra studier, särskildt i botanik, och trots all offentlig och enskild undervisningskyldighet hade han redan på nyåret 1731 ett litet ornithologiskt manuskript färdigt. Detta är på titelbladet dateradt den 1 januari 1731. och dess titel är Methodus avium Srcti-carum autore Carolo Linnæo.

Det torde vara detta manuskript, som af Linné åsyftades under namn af Ares Sueciadå han i bref af den 1 okt. 1733 till »Presidenten och Landshöfdingen i Umeå Baron Gyllexgriip» uppräknade de »Arbeten i Manuscript», som voro af honom »propria Minerva elaborerade». Linné tillägger upplysningsvis i samma bref härom att i sagda manuskript »Öfver 300 Species beskrifvas af Foglar i Sverige observerade, och man läres att känna dem vid första påseendet».'2 »300» torde vara skriffel för »JOO». Emellertid framgår af ofvan anförda yttrande, att Linné själf

' Enl. Th. M. Fuies: Linné, Stockholm 1903, p. 45.

- Enl Egenhändiga anteckningar af Curt Llnnæus om sig sielf, utgifna af Adam Afzelius, Stockholm 1823, p. 172.var ganska belåten med sitt verk. Det oaktadt blef det ej trycktEtt kort referat af M. B. Swederus har dock tryckts i en publikation med titel: “Festen till Carl von Linnés minne i Upsala den 10 Januari 1878.“, hvarken under Linnés lifstid ej heller senare, utan har förblifvit otryckt till dessa dagar, då det ansetts lämpligt att publicera det såsom ett den store mannens förstlingsarbete inom zoologien. I stället för att publicera det torde Linné användt manuskriptet i fråga såsom ett slags ornithologisk anteckningsbok, som följde med honom på hans resor, och i hvilken nya rön infördes. Manuskriptet består nämligen af en liten bok i fickformat ej fullt 16 cm. lång ocli ungefär 10 cm. bred. Den är inbunden i pärmar af styft grönt, fasoneradt papper med röda, mörkvioletta och gula rosor, men är ganska nött och har tydligen varit i träget bruk. Ursprungligen torde boken utgjorts af omkring 37 blad, men sedan har mellan dessa en hel del nya blad, delvis af olika papper, infogats för att gifva plats åt nya anteckningar. Stommen, så att säga, är alltså från 1731, och därefter ha sidoanteckningarna tillkommit undan för undan. Här och där träffas ock hänvisningar till resebeskrifningarna. Pä detta sätt blir också manuskriptet från historisk synpunkt intressantare, emedan det ger uttryck åt, huru Linné så småningom ökade sitt kunskapsförråd om fåglarna, och visar, att han städse önskade göra detta, ehuru så många andra saker och frågor absorberade hans tid.

1 det följande är detta Linnéanska manuskript återgifvet på sådant sätt, att ursprungliga anteckningarna från 1731 äro tryckta med större stil. De senare tillkomna ha, så vidt möjligt varit, inpassats närmast efter den art, till hvilken de hänföra sig, samt där tryckts med finare stil. Några lösa och spridda anteckningar, som ej direkt hänföra sig till någon viss plats, ha inordnats som noter under texten. Randanteckningar, som hänvisa till Linnés beskrifningar, ha fått kvarstå oförändrade, där de af honom inskrifvits. För att bära så litet hand som möjligt på den ursprungliga texten ha i regel inga ändringar företagits, och äfven skrif-och staf-fel ha delvis fått kvarstå.

*M E T H O DU S A YI HM SV E TI (: A11U M

autore

CAROLO LINNÆOCAROLI LINNÆI

MED., BOTAN. & ZOOLOG. GULT.

METHODUS AVIUM SVETICARUM

SIVE

ENUMERATIO AVIUM FERE OMNIUM QVÆ IN TOTA SVECIA EEPE-RIUNTUR, SECUNDUM NOVAM ET NATUEALEM A EOSTEO DESUM-TAM METHODUM IX CLASSES DISTRIBUTA; ITA UT CUILIBET GEXERI PEOPEIUS CHARACTEE, UNICUIQUE SPECIEI VERA DIEFEREX TIA ADSIGNATA REPERITUR.

Corollaria de Avibus universalia.

Dentibus omnes aves carent dentibus sc: a maxilla distinctis.

Auriculis extantibus omnes aves destituuntur.

Corpus callosum, foriiix et corpora striata in omnibus avibus desunt.

Vesica urinaria in omnibus avibus abest. Renes tamen et ure-teres omnes obtinent.

Epiglottide destituuntur omnes aves. Hine ad vocem modulandam non necessarius.

Furculam pro claviculis omnes obtinent avex.

Pedibus binis omnes aves instruuntur. De Manucodiata et hir: apode idem valet.

Alæ duæ in omnibus avibus adsunt. Casuarius saltem rudimenta illarum præbet.

Uropygio donantur omnes aves. Etiam qvæ cauda carent. Sub uropygio sitae sunt 2 glandulae, circa foramen succrescit. penicillus pennarum. Avis rostro premit glandulas et li-qvore expresso inungit pennas ut firmius cohæreant.

Orificium uteri subjacet aili in omnibus avibus. Contrarium in qvadru pedibus.

Appendix in exteriore alæ pårte in omnibus adest. Appendix iste vocatur Ala notha.

Particuliiria.

Qvæ Tibias longas obtinent, habent etiam longum collum. sed non v. v. Alias cibum capere non possent.

Qvibus cauda brevis, comuniter tibiæ longæ. Qvia in itinere vicem eaudæ suppleant.

Maxilla superior movetur in solo Psittaco. In animalibus in solo crocodylo, in Piscibus in solo Acu 1 Gesn. Rond.

Lingva caret onocrotalus et Casuarius.

Intestino coeco carent Pici. Inter qvadrupedia a. mustelinum genus.

Non omne volans avis est. Hinc nec

vespertilio qvæ pedibus anterioribus volat. sciurus volans cute laxa hypochondr: s:aut et post pedibus cutis.

Lacerta volans cute dependente inter aut et post pedes. cobra de capello naribus. nec Pisces pinnis.1»

Index A utom 111 in hocce opusculo citatoruni.

Ald[rovandi] Ulyss., Ornithologia Francf. 1610 fol. tom. 3. Gesn: Conrad Gesneri Historiæ animalium libri 3. q est de avium natura, franck 1580 fol. lat: pag: 806 c. fig: lig-neis 235.

Jonst : Johannes Jonstoni Historiæ naturalis de Avibus libri VI. Francf: ad moen: 1650. fol: lat: pag. 227 fpt indicem. Tab: aen: 62. Lonxc :

Sc[h]eff: Joh: Sc[h]efferi Lapponia Francf: 1674. 4t0 lat. pag:

371. fig. pauca?. Cap. XXX de avibus inträ. Will: Francisc: Willughbeji Ornithologia reformata a J. Rajo Lond.

1676 fol. lat: pag. 307. Tab: æn: 77. fig: 354. opus posthumum. obiit 37 anno a febre catharali Pleuritidem succedente. Worm.

Valent: Museum museorum Mich. Bernh. Valentini Tom: 2

Franf: 1714. fol: germ: edit: alt: Rs. Johan: Raji Synopsis methodica avium Lond. 1713. lat: p:

198 Tab. 2. fig. 24. RuDßf. Olai Rudbeckii filii.

Mus: Dan: Oligeri Jacobæi Museum Regium Friderici 4U Haff-niæ asservatum editio 2da a Joh: Lauerentzen. Haffniæ. folio. lat.

Anonymus. Zeit-vertreib: ilie Vogel. Novisuberg. 8:vo. 1716. Aiiouyinus idem. Land-lust & Abrichtuug der Vogel. Francf: 1720.

8°. germ. hic optime de captura avium scri]isit. Comes Marsilii.

Danubius Pannonico-Mysicus. tomus V:tus. Amstel. 1724. fol. reg: Anon: Angl.

Description of three hundred aninials viz. Beasts. Birds, iishes, Serjieuts and insects. Loud. 1730. 8:vo c:iig. p. 212. auglia. Bellonius. Petr. Portraits d. herbes, oyseaux, serpens. Paris 1618 4:to. Icones avium &C: Paris 1557. 4.

gallice. [>. 121. icones unicas in pagina cuni icoue coloris. Merkett. Christoph. Pinax rerum naturalium Britannicarum con-tinens vegetatio, animalia et fossilia. Lond. 1667. 8:vo. veget. pag. 1—165: qvadrup. 166—169. aves. 170—184. Pisces. 184—191. Ins. 191—207. Lapid. 208—223 tiuis. Turneras.CLASSIS I.

Sect. I. Rostrum cera instruitur.

Digitus posticus unicus.

gen. 1. AQVILA est avis macroptera.

Rostr. statim a radice adunco. vide It. öland. 26. It. Dal. 167, 171. Rostri maxilla inferior erninentiam angidarem emit[t]it, qvce recipitur a sinu maxillæ swperioris. Lingva teres, integra, sagittata. ia. Aqvila pedibus hirsutis. Aqvila germana Gesn: 168. Aqvila gesneri et Chrysaetos Aqvila Jonst. Tab. 1. Chrysaetos Will. 27. Tab. 1. Rs 6. § 1. Ald. It. Dal. 50.

1. rostr. breve, apice adunco nigro, acuto longiori inferiori. cera lutea, näres in cera transversales, inter oculos et rostrum infra ceram, myxtax setacea.

Corpus totum testaceum, anterius magis ruffescit, posterius vero magis nigrescit. cauda ruffa maculis rarissiniis sparsis albis. pertis digiti lutei, ungvibus longitudine digitorum, tibia* plumis tectæ totaliter.

[gen.] 2. VULTUR rostrum rectum apice unciato, gula pennis nuda, crinibus instructa.

Hujus speciem nullam fovet Svecia nostra.

[gen.] 3. CYANOPUS macroptera, rostri maxilla superior erninentiam angularem emittit. Digitus anticorum extimus re-trorsum versatilis, cauda integra. 2a. Cyanopus. Falco cui pedes coerulei, cyanopoda dixeris Gesn. 74. Balbusardus Will. 37. T. VI. Balbusardus ang-lorum Rs 16. § 3. Falco cyanopus RuDBf. Haliætus Ald. lib. 2. c. 3 et Morphnos ibd. c. 7.

2. ova 4 magua alba elliptica. Will. humi inter arundines nidiflcat. pisces edit.

[gen.] 4. TINNUNCULUS. Macroptera rostri maxilla superior erninentiam angidarem, qvæ ab inferiori recipitur, emit[t]it Lingva bifida.

Örn.

Blafot.12

3a. Tinnunculus mas dorso ciner[e]o. Tinnunculus accipiter Gesn. 54.

jemina dorso rufescente. Tinnunculus seu cenchris Will. 50. T. V. Rs. 16. § 16. Aid.

3. Cauda longissima nigrofusca, Zonis atris cincta, rostrum cultratum, breve, acutum, incurviun, ad latus angulis obtusis extra iiiferiorem, inferior niaxilla brevis obtusa, marginibus iiiHexis. Ca]iut supra sordidofuscuin, albis pen[n]arum basibus interlucentibus. alaruiii teetrices fuscae apicibus sordidis.

Pectus pennis albidis, rachibus nigris, zonis 3 a 4 transversis ut et pectus et pedes.

Näres ovatæ ad qvod vibrissæ pedes loiigi, nudi, ungves nigri rostri longitudine, angustiores, semi-arcuati.

3. Femma ad oculos Hava, mas autem 11011 item. Ova 4Da albida niaculis rubentibus creberrirais.

[gen.] 5. BUTEO macroptera. processus maxillaris nullus 4a. Buteo pedibus nudis, cera lutea. Buteo Gesn: 46. Buteo vulgaris Will. 38 T: VI. Buteo vulgaris sive triorches Rs: 16. §. 1.

4. Ova alba, paucis niaculis majusculis subruffis varia Will.

5. Buteo pedibus nudis, cera nigra. Buteo apivorus seu vespi-vorus Will. 39. T: III. Rs. 16. §. 2.

5. Kostruin breviss: nigrum, cera Hava. ca]iut, colluin et totuin corpus subtus sordide albicant, niaculis nigris demissis. Dorsuni et alæ testa-ceo nigræ, alie niaculis in medio albicantibus. femora testaceo rutta, lineolis longitudinalibus nigris picta. tibiæ carneæ ad medium vestiti. cauda longissima Zonis sordidis et testaceis alternatis, æqvali spatio, lineola undulata distinctis.

Ova cinerea niaculis obscuris Will.

6. Buteo pedibus teotis. Buteo æruginosus cruribus plumosis RuDBf: Milvus æruginosus Will. 42. T: VII. Rs. 17. §. 4. Ald: an Circus Bellon.?

6. Rostr: breviss: nigro coeruleo pallidum. color corporis testaceus niaculis capitis colli et pectoris demissis nigris, tectrices alarum fer-ruginei. femora testacea maculis nigris irregularibus. tibiæ tectæ niaculis longitudin. digiti carnei, remiges nigri. cauda testacea.

[gen.] 6. MILVUS macroptera, cauda forcipata. Ald. 368. t. 1.

7. Milvus Rs: 17. §. 6: Will. 4 Milvus vulgaris cauda forcipata Will: 41. T: VI. Milvus Ald.

[-Kyrkio-falk.-]

{+Kyrkio- falk.+}

Slaghök.

Hönstiuf. Glada.13

7- Rostr: aqvilæ, apice nigro, cera lutea. tota ruffescit maculis in ca-pite et collo albicantibus, dorso nigricantibus longitudinalibus. renliges nigræ. femora ruffa. canda longissima bifida rutfa. tibiæ nudæ.

[gen.] 7. FALCO. macroptera. maculæ pennarum longitudinales.

8a. Falco pedibus coeruleis. Lanarius Gesn: 76. sine fig: La-narius gallicus Alb: Lanarius cnjus mas Tertiarius dicitur Will. 48. Rs. 15. §. 13. Probe distingvi debet a Lanario italico.

8. Höst)': coerulescit. caput et totuni corpus subtus cinereo album, maculis nigris demissis. dorsum et alæ ferrugineæ ferreæ: cauda longissima maculis oppositis albidis: tibiæ ultra medium vestitæ. pedes coerulei, rostri maxilla superior sinn acuto in medio margine in-sculpta et mox anterius processuni acutum emittens.

911. Falco albo-cinereus viridi.s et pedibus luteis RudbL non descriptus.

9. Will: 51. Rs. 12. Dorsum nigro cinereum, venter candide cinereus maculis transversis. pedes lutei. magnitado galli gallinacei.

10. Falconis forte Species. Lithofaloo et dendrofalco Rs: 14. §. 8. Dendrofalcus Gesn: 75. Lithofalco et dendrofalco seu Falcones Lapidarius et arboreus. Will: 47. Uti detta specie hafwer jag hoos Autores eij funit

någon klarhet. Hela detta genus är af Autores confust tracterat, ty kan jag här eij sluta något wist.

It. Dal. 100.

10. Dendrofalco. niger, collo brunno, venter pictus brunno, nigro-maculatus.

Falco verits cinereus maculis fuscis. cauda cinerea 4 fasciis fuscis. Inest cera, et pedes flavi. magnitudo Gallinæ.

[gen.] 8. PYGARGUS, brachyptera maxilla inferior superiori di-midio brevior, Digitus posticus maximus.

11. Pygargus Rs. 7. §. 5. Bell. 15. Pygargus seu Albicilla, qvibusdam Hinnularia Will: 31. Pygargus Gesn. 205.

11. Rostrum luteum, maxilla infer: obtusa, superior longior, adunca, acuta, margine leviter obtuse sinuata. color corporis testaceus, pennæ capitis et colli acuti. pennarum margo albicat s: dilucescit, venter brunnus, caudae rectrices albi, rectrices enim albi, sed apicibus ferrugi-neis. alarum remiges nigræ. magnitudo anseris. cera rostri lutea. näres transversales. tibiæ seminudæ, luteæ, magnitudo anseris.

Bomfalk. Hafsörn.14

[gen.] 9. NISUS brachyptera, maxilla superior processibus anrju-laribus instruitur. Lingva emerginata.

12. Nisus mas. Falco — fringillarius mas RuDBf: Accipiter frin-gillarius seu recentiorum nisus et Sparverius Rs: 18. §. 2. Will. 51. tab. 5. Accipiter fringillarius Ald. 1. Bell. 19. b. Falco fringillarius Gesn: 51. sine fig.

12. Mas [ledes dilute flavi.

femina. Falco — fringillarius femina RuDBf. Muschetus Ald. Accipiter minor mas qvarn vulgo Nisum vel spar-verium appellant. Gesn: 52.

12. Femina]ledes sordide flavi.

Sect. II. Rostrum cera ornatur.

Digitus posticus geminus. [gen.] PSITTACUS digiti duo antici.

Sect. NT. Rostrum cera caret.

Digitus extimus retrorsum versatilis.

[gen.] 1. BUBO cap) 11 pennis surrectis aurium instar positis def ormatur. Lingva emarginata, supra echinata.

13 Bubo magnitudine anseris. Bubo primus. Will: 63 §. 12. Bubo 1. Gesn: 234 Ald. Jacurula Marcg. Bubo. Bell. 25. a.

13. Magnitudo anseris fere. rostr: nigr: liiystax loco ceræ, corpus tes-taceo ruffum, lineolis undulatis nigris et niajoribus deniissis liigris pictum. aures nigri. reuter maculis rarioribus deniissis. tibiæ et pedes crasso vellere leporis instar vestiti. cauda alis longior Zonis sordidis. al;e maculis nigris sparsis. pedes maculis carent.

14. Bubo scandianus RuDBf: Pedes albi et crines loco pluma-rum longissimi.

14. Magnitudo meleagris, albus maculis nigris.

15. Bubo Sex pennis aurem fingentibus. Otus siveNoctuaaurita Will. 64. XII. Rs: 25. §. 2. Asio otus Bell. 25. b.

[gen.] 2. NOCTUA pennis aures efjormanlibus caret. Lingva emarginata enim hic est. It. ol. 1K3.

Kyrkiouf. Hornugla.15

ib". Noctua ferruginea penna una vel altera alarum vestitrice, alba. Strix Ald. 1. 561. descr: et 563 fig. Will: 65. XIV. Rs: 25. §. 2.

iyb. Noctua flammea. Strix tota flammea. RudbI': non de-script:

i8c. Noctua ruffo-fusca magnitudine Merulæ. Noctua Gesn: 620 Ald: Noctua minor Will: 69. N: minima Will: XIII. Rs. 26 §. 6.

alarum tectrices infra seu subtus albæ. i8. Magnitudo merulæ, tota superiore parte fusco-cinerea, punetis albi-cantibus: in cauda 4 lineæ transversæ albæ et in alis puncta albida per 5 à 6 lineis trans[vers]is digesta.

Parte inferiore tota albicans cum maculis longitudinalibus fuscis. alæ subtus maculis in 5 ordines dispositis albis, qvarum extimæ minores. tempora alba macula. pedes albidi subtus lutei, ungves nigri. rostrum luteum vibrissis nigris. caput punetis albis. i9rt. Noctua major oculorum iridibus croceis Ritdbf: non des-

cripta. magnitudo Cuculi. 20e. Noctua major oculorum iridibus pallide luteis Rudbf: non descripta. Antecedenti similis, sed paulo major.

20. Magnitudo corvi, supra tota sordido cinerea maculis pisiformibus albidis.

Facies tota utrinque a naso annulo sordido nigricante cingitur, inträ qvos circulos facies fusco albicat, infra albida. sordido fusca inqvi-nata, iris pallide lutea, ungves nigri acuti: rostrum albidum.

21. Noctua cinerea. Ulula Gesn: 773. Ulula Aldeovandi, an forte strix cinerea nostris? Will: 68. XIII. Ulula latinis Rs. 26. §. 4.

21. Oculorum iridibus atris ab omnibus consortibus differt.

22. Noctua scandiana maxima ex albo et cinereo variegata. RuDBf: non descripta.

22. Gallina duplo major, albo-cinerea maculis transversis fuscis. Tota fere nivea. pectus et venter maculis undulatis transversalibus fuscis. Dorsum album maculis anomalis cinereis. ut et tectrices alarum. Alarum remiges expansæ niveæ secundum longitudinem alarum ma-cularum 20rum ordinum cinerearum subrotundarum parvarum. non 3ia macularum ordo accedat. caput fere album ut et cauda, et nigris paucis punetis aut maculis aspersa. Noctua Dorso fusco, ventre cinereo undulato, aurium collari gemino nigro.1«

Itostr: adnncum, maxilla superior dorso pallido lateribus nigricantibus.

Yibrissee raclii nigro, filamentis albis.

Caput cinereum punctis s: undulis conglobatis tegitur. tempora cinereoalba, canthus oeuli uterque nigri. aurinm e regione macula nigra oblonga deseendit ad maxillam inferiorem usque, sensim tamen angustatam, qvarn macula oblonga cinerea undulis raris nigris, deinde alia nigra primæ exacte siinili, qvæ basi cuni eadem coit. Mentum macula parva nigra tegitur.

Subtus tota cinereo-alba, lineis transversis leviter undulatis fuscis, ita ut siiigula penna, q satis laxa est 5 à 6 zonis fuscis.

Dorsum fuscuin maculis albis majusculis aspersum. a!ae fuscæ maculis raris albis, ita ut remiges fuscæ a lateribus maculis subrotundis albis notantur.

Cauda. semipedalis fere, angusta, 9 à 12 zonis augustis zonita. alias fusca.

TiUæ plumosæ cinereæ, lineolis pallidis tectæ. ungves acutissimi, pallido enigricantes.

Magnitndo corvi 1. parvæ gallinæ.(LASS: II.

[gen.J 1. CORVUS. rostri maxilla superior convexa, dorso cultrato. lingva bifida. cauda integra.

23a. Corvus niger major. Corvus Gesn: 394 Will: 82. XVIII. Rs. 39. §. 1. Jonst. 38 Tab. XVI. in Laponia rariss: It. Dal. 65.

24A Corvus niger minor. Cornix Will. 83. Rs: 39. §. 2. Cornix nigra Will: XVIII, in Scania copiisse. It. ol. 86. 19. 101.

25°. Corvus cinereus vertice gula et alis nigris. Cornix cinerea frugilega Will: 84. LXXVII. Rs. 39. § 4. Cornix cinerea Will: XVITI. m.

variat. rarissime colore albo, qvalem vidit: Nobiliss: RuDBf: pedibus et rostro exc-eptis fuscis.

26 a. Corvus cinereus vertice et alis nigris. Cornix frugivora et frugilega Will: 84. Cornix frugilega Will. XVIII. Rs. 39. §.3.

27. Corvus coeruleo niger, occipite pectore et ventre cinereus. Monedula non Lupus Will: 85. XIX. Rs: 40 §. 5. Ald.

[gen.] 2. GLANDARIA. Rost: cultratum. ling[v]a sagittata, emar-ginata, vibrissæ ad näres, cauda integra. remig: alarum 18, qvarum 1 dimidia secunda, secunda 3'" brevior.

28". Glandaria capite maculato. Pica glandaria vel garrulus avis Gesn: 700. Pica glandaria Will: 88. XIX. Rs. 41. §. 2.

291". Glandaria ruffo-fusca maculis albis triangularibus. Caryo-catactes Gesn: 245. Will: 90. XX. Rs: 42 §. 5. Turn:

[gen.] 3. CORACIAS. rostrum rectum, obtuse acutum. maxilla sup. longior, convexa cultrata, näres setis, tectæ, rotunda?, pennæ in cauda mediæ longissimæ, hinc inde sensim breviores. ungvis digiti postici maximus.

A riurn Sveticarum. o

Korp. Röker. Kraka.

Kaja. Skrika.18

30. Coracias ex albo et nigro variegata. Pica varia seu cau-data. Will. 87. XIX Rs: 41. §. 1. Pica Gesn: 095 Lonicer: 343. a. Jonst: 44. XVII. in Lapcnia non data. Coracia tota nivea. Pica alba RuDßf. varietas antecedentis raris-sima. rost. convex., rectiusculum. cultrat, apice augusto deorsum flexo. maxilla inferior brevior, velut abscissa, con-cava, longa, apice lacero, membranacea.

[gen.] 4. MONEDULA. Rostrum rectum. Verrucce seu tubercula nuda ad oculos. Pennæ exteriores caudæ reliqvis longiores, ungves parvi compressi, acuti, medius altero latere sc. in-teriori, margine auctus.

31. Monedula. Cornix coerulea Gesn: 85 Will: 85. Pica marina Rs: 41. §. 3. cum hoc eandem esse putat Rajtjs Gar-rulum argentoratensem Will: XX. Garrulus Argentora-tensis probe distingvendus erit a Garrulo ßohemico.

31. Colore elegantissimus est Iiasis alarum coerulea discus viridis, apices nigricantes. dorso rufto sangvineum, cauda viridis.

[gen.] 5. UPUPA digitus exteriör et medius concreti sine mem-brana. rectrices alarum 16. et caudæ 10. caput crista, dupplici pennarum ordine instructa. ornatum.

32. Upupa Will: 100: XXIV. Rs: 48. §. 0. Gesn: 776. Jonst. tab. 42 et XXVII, Epops, Upupa Bellon. 72 a. Upupa Charlet. 92 t, 93 opt.

Brachypteræ

Paradisea. cauda integra. 2 pennis longissimis nudiusculis reflexis. pennæ pectoris longissimæ, caudam mentientes rectricibus longiores. Manucodiata rex. Marcgr. Rs. 21. §6. Will. 57.

Skata.

[-Spansk-kraka.-]

{+Spansk- kraka.+}

Härfogel.C LASS: III.

Sect: I. Rostrum rectum.

[gen.] 1. SCOLOPAX. rostrum digitis longius, cujus maxilla superior productior inferiori, apice depresso. Femora semi-nuda. Digiti soluti postico minimo.

It. I)al. 150. i. Rostrum digitis dupplo longius.

33a. Scolopax dorso fusco cum lineis transversalibus candidis, ventre albo. Gallina minor Will: 214 LIII. Rs: 105. §. 2. Gallinago seu rusticola minor Gesn: 503.

Aldr.

1734 iy. lingva subulata mollis, mas. Scolopax parva, ventre albo, cauda nigro et ferrugineo niaculata. collum et caput testaceum ma-culis fuscis aspersum. caput pallidius testaceum picturis fuscis longi-tudinalibus 4, qvarum 2 per oculos, 2 intrā supra caput percurrunt. qvod remiges ordinis interioris apicibus albentes velut linea alba transversalis latus percurrere conspicitur sternum et venter albus, alæ liigro cinereæ pictum pennis nigricantibus margine exteriori longi-tudinaliter pallide testaceis, disco maculato. cauda brevis 12 à 14 pennis, extrorsum rotundata, interius nigra, magis exterius testacea variegata, apice albido, femora seminuda, tetradact[yl]is pedibus cauda. duplo longiores, postico unico articulo minimus, digitus medius. tibiam longitudine æqviparatur. rostr. pallidum exterius artuni, lon-gissimum, di[gi]tum max: bis longitudine sup[e]rat, Iateribus sulcatis, exterius velut ga[n]grenosus inæqvalis, supra sulcatus, maxilla superior longior, recta.

34b. Scolopax aqvatica fusca ventre albo major. RuDßf: non descripta.

35°. Scolopax dorso incano, ventre albo, cauda undis albis et fuscis varia, Pluvialis major Will: 220. Rs: 106 §. 8. Glottis20

seu pluvialis major Will: LV. Limosa venetorum. Gesn: Glottis Gesn: Aldk.

Tolk. it. öl. 300 it. Dal. 40.

[gen.] 2. TRINGA. Rostrum ceqvale, compressum, digitis longitu-dine analogum, maxilla superior longior inferiori. femora se-minuda. digiti liberi, postico minimo extimus medio mem-brana ad primum articulum connexus.

Tringa —

Gallina aqvatica minima pedibus liigricaiitibus Rud. Rostrum digitis paullo longius, digitus posticus minimis. Dorsum fusco-cinereum, pectus dilutus maculatum. Magnitudo parvæ columbæ.

3öa. Tringa niaculis in pectore transversalibus. Tringa Aldr. 3. 4S1: Gallinula Rhodophus s. Pliænicorus Ald. 3 461. Ochrophus media Gesneri. ibd. Will: 222. LV. Rs: 108 §. 7. Gallinaceis vel Gallinulæ genus nomine ignoto, qvod no-mine ignoto Samethumble nomino Gesn: 517. in Sterngall. Baltner:

36. Tringa -

Tringa Ald 481. Ochrophus media Gesn. 511 et 508. Will. 222. Pedes nigri, venter albus. supra nigro—fusca ad brunnum accedens, alæ subtus nigræ lineis albis undulatis pictæ, cauda niaculis transversalibus ornatis. collum maculatum. NB. rostrum et pedes nigrescunt. venter albus. gula albicat

pectus albo cinereo maculatuni. dorsum a capite ad coccyg. nigro fuscum, punctis albis. deinde ad caudam albus, cauda alba Zonis nigris: ala' dorso similis vix maculatæ subtus dilutiorés, leviter 111a-culati, sub cauda alba. vidi.

Tringa — — — — — — — — —

Gallinula aqvatica minor, pedibus sordide viridibus Rude. Dorsum nigrum punctis albidis notatum, venter fere albus, pectus maculatum.

_37b. Tringa niaculis in pectore longitudinalibus. Tringa minor Will. 223. LV. Rs: 108. §. 6. Motacilla cujus iconem Kcnt-mannus, descriptionem Fabricius ex Misnia ad me dedere. Gesn: 617. fig. mal: deseriptio imperfecta. Gallinula liypo-leucos Gesneri Aldr. 3. 469.

37. Dorso nigro viridi fusco, Infra alba pectore obscuriore, alæ nigræ apicibus albis, cauda ajiice albo.

Horsgiök. Beccasine.21

38c. Tringa rostro ad basin ruffescente mas pennis colli reliqvis Brushane productioribus. A vis pugnax Will 224.

LVI. Rs: 107. §. 3. Avis pugnax Jonst: p: 152. Tab. 51 et 52 fig: variæ. Mars. 52. t. 24.

38. liinc spectat Avis pugnax sexta Ald: 419. Rostr: cameum. caput sordidum, veluti auribus. collare inflato albicante. infra böe et pectus minus iiiflatum fuscum. alæ cinereo-fuseæ, exterius nigriores. subtus dilute cinereus. femora seminuda et sangvinea.

It, I)al. 69. Aldr. 3. 413. Remiges' fuscæ, rectrices fuscæ, quibus 5tis utrinque (mine-rato a latere versus centrum) fusco, nigro alboque varie-gatus in mare.

XX XI! in facie papillæ infinitæ parvæ carneæ; Penna; rolli longæ albæ. Pedes rubri cum postieo.

rostro ad basin rufescente fernina pennis colü (: reliqvis aeqvalibus) Avis pugnax Jonst. Tab. 51. fig: ultima.

Tringa — — — — — — —

Gràllinula aqvat. rostro et pedibus rubris Rüdb. potius sangvineis dixisset. Luteo-cinereo maculatus, pectus albo-einereo maculatum.

Tringa — — — est scolopax. Pluvialis major Ald: 535 pedes coerulei, venter albus, pectus pallide luteo cinereum, dorsum pennis nigris, marginibus sordide luteis, apicibus albis pingitur.

Tringa — — — Gallhia aq: fusca ventre albo Rudb: omnia ut antecedens, sed minor, apicibusque pennarum minus albidis.

Crex. Tringæ speeies.

pullus erat qvem descrip. an Crex Bellonii Will: 220. Magnitudo passeris. urropygium brunnescens. rostrum digitis i brevius coiupress., nariura regio öblonge concava, in qva narium foramina linearia, angusta, rostrum corapreBsuin valde, acutum, maxillæ æqvales nigræ, cum diluta macula in gibbulo maxillæ inferioris. lingva acuta rigida supra concava subulata, cum duobus utrinque unciolis, caput supra brunnum cum nigricantis mixtura, inträ qvod et ocnlos regio collum versus delucitur albicans punctis fusco-brunneis. gullam/V albicat cum cinerei mix-tura.

dorsum — — brunneo-nigrum lineolis in singula penna — —-ad

duo latera albo, (sed 11011 ad margines) longitudinales. alæ nigro fuscæ, in singula penna puncta vel lineolarum albarum notulæ oppositum. remiges 24

pectus fuscum lineolis albo cinereis transversalibus. venter sordido albidus. femora fere seminuda. tibiæ compressæ br.eves s: vulgäres, nigro virides. iligiti 4 postieo minimo, reliqvæ longæ, media longissima.22

[gen.] 3. PLUVIALIS. Rostrum æqvalc digitorum longitudine, femora seminuda, digiti soluti tridactyli sine postico.

It. Dal. 70. It. I)al. 113.

3g. Pluvialis nigricans punctis luteo viridibus. Pluvialis viri-dis Will: 229 LVII. Rs 111. § 3.

Sloan: 263 f. 1. inale. In alpibus freqvens. Hutti lappis.

39. viride luteus. maculis in dorso nigris ramosis.

40. Pluvialis minor nigro flavus. Ruüf: non descriptus.

40. an Gesn. 714V Ald. 53I V dorsum viride cinereum, maculis ramosis luteo viridibus pictum. Ab oculis per latera colli utrinque linea alba descendit. Pennarum apices nigri, maculis albis ramosis ornati, rostrum breve, pedes tridactyli.

remiges nigrocinerei, pectus nigricat. femora obscure maculata. vél inelius propria in viva avtopsia:

dorsum nigrum, punctis luteis 1: fuscis, albidis vix conspicuis, alæ nigræ, renliges, tectrices maximi apicibus albis. gula ad pectus nigra,]iectus et venter niger, a fronte supra rostrum sursuni supra oculos linea alba per

latera colli ad alas descendit, alae subtus albescunt, cauda dorso albidior, subtus alba, femora albescunt an ad posteriorem.

Pluvialis nigro-viridis RuDBf. 11011 descriptus, valde siniilis est N:o 40, defert tamen ab eo maculis magis transversalibus. Tem-pora in hoc nigra, 11011 autem in eo.

41. Pluvialis Gesn: 715. an hic sub prima specie conipreliendi debeat, fateor me ignorare.

[gen.] 4. CHARADRIUS. Rostrum cum digitis longitudine æqvale. maxilla superior apice incurvo s: o[b]tuso terminatur. Pedes tridactyli, digiti soluti.

4z. Charadrius torqve ornatus, sulcipes. Charadrius sive hia-ticula sulcipes RuDBf. Charadrius sive hiaticula Will: 230. LVII. Rs. 112 § 6. Charadrios. Jonst. Tab. 53. pag: 116.

Pago lappis in alpibus.

Sloan. tab. 169 f. 2. mala.

43. Charadrius torqve ornatus, flavipes. Charadrius s: Hiaticula flavipes RuDBf: 11011 descript. Nota. per colorem flavum intelligitur col: pallide s: livide luteum, per fulvum autem colorem croceum, s: e ruffo-luteum.

[-Rãge-pipare.-]

{+Rãge- pipare.+}

Åkerhöns. Myrpytta.

Strand- I pipare.23

43- rostrum croeeum apice nigro. caput cinereo fuscum. occipitc leviter nigricante. linea a fronte per oculos deducitur: tempora obscuriora. collare album cum gula. ab hoc ad sternum cinereo nigricat. dorsum, alæ et cauda cinereæ. venter albicat et pectus. pedes crocei.

44. Charadrius fuscus, ventre ruffescente. Charadrius major cinereo fuscus prona parte flavescente s: Lapponum RrDBf: non descriptus. Brevis hujus descriptio hæc est anteceden-tibus duobus : q inter se satis similes : dnpplo major est. Vertex cinereo fuscus, pectus cinereum, venter ruffescens, sub cauda albus. Dorsum et alæ cinereæ, maculis ruffescen-tibus pictæ. Digitus posticus nullus.

Bostrum rectum, digitis longius, apice ovato acuminat., mandibula superior longior, pes sine postico, digitus c.rtimus et medius ali-qvantum mcmbrana connexi.

Hæmatopus Bellonii. AVill. 220. Rs. 105. 7. Pica marina gallorum et Anglorum. Skärskiura. Tota nigra, ventre, infimo pectoris et maxima alarum pars alba. tibiæ breves, rostrum rubrum, edit patellas ad littus norvegiæ et angermanni.

Hæmatopus, Marspit. Gotlandis Strandschiura. Olandis it Öl. 126.

[gen.] 5. VANELLUS. Rostrum longitudine digitorum. caput cri-statum femora seminuda. digiti liberi. pedes tetradactyli.

45. Vanellus mas gula nigra. Wipa. Capella sive Vanellus Will. 228 LVII. Rs: 110 § 1. Vanellus Gesn: 764. Vanellus s: capella Jonst. Tab. 53.

pag. 164. Lapvinus Anon. p. 138 § 95.

femina gula alba, capella Jonst. Tab. XXVII. capra, capella, Vanellus. Bell. 47 a.

45. Mas. caput supra nigrum, plumis longis tenuibus, recto reclinatim extensis versus occiput. gula versus collum. deorsum nigrum (: hinc mas est:) pectore nigrum, tempora albida, dorsum a collo cine[re]um sericeo et brunno, cæruleo viridique et ferrugineo splendens, collum supra cinereum. alarum tectrices cum colli conveniunt, sed magis coerulescunt, remiges nigri, exteriores 5 apicibus albicant, interiores introrsum albicant versus basin. ut et alarum tectrices interiores albæ, sternum et pectus album, remiges 24 à 25 in singula ala.

Cauda »qvalis 12 rectrices albas, a medietate exteriori nigras. apicibus pallidis, ex hisce exteriores, utrinque una, totæ albæ sunt,

[-Bläs-klacka.

Melareu-sibus.-]

{+Bläs- klacka.

Melareu- sibus.+}

excepta macula in margine prope apicem introrsura nigra tectrices et superiores et inferiores ferrugineæ.

Rostr. nigr: angustmn, näres oblongæ. nudæ, excavatæ, att man kan se genom begge.

Pedes rubræ, femora seminuda, longitudine, caudæ pes tetradaetylus, po-stico mininio, vix osse instrueto, tres anteriores tissæ. longitudine rostri, exteriör medio cohæret articulo intimo membranula.

Lingva mollis carnea, integra, basi dentulata.

[gen.] 6. FULICA Rostrum acutum compressum, ad cujus basin maxillæ superioris globus nudus carneus collocatur. pedes le-tradactyli. Digiti membranis semilunaribus acuti.

46. Fulica Mars. 70. t. 33. Lonicer. 337. a. Will: 239. LIX. Rs: 116. §. 1. Fulica recentiorum Gesn: 390.

Hoopoë Anon. 98. fig. 37.

Fulica Bell. 39. b.

46. Tota supra nigra, subtus nigrocinerea, pectore undulata canitie picto. rostrum carneum fronte calva. rostr: breve, näres oblongæ. maxilla superior longior recta, acuta. cauda brevissima. pedes longi testa-cei, 4dactvli, anterioribus membranis acuti.

[-Jung-spole.-]

{+Jung- spole.+} Hötiuf. Klöfwe.

Sect: II. Rostrum curvum.

[gen.] 1. ARQVATA. Rostrum deorsum inflexum. femora seminuda, pedes tetradactyli usque ad primum articulum membran a conjuncti.

47. Arqvata vertice cinereo. Numenius sive Arqvata Gesn: 221. Will. 216. LIV. Numenius sive Arqvata major Rs. 103. §. 1. Numenius Ald.

XIS. Rostrum rectissimum, maxilla superior longior, cultrata, a nasi foraminibus ad apicem fere excavatis. maxilla inferior a medio interiori qvadrat», rostrum acuto obtusum. pedes carnei. caudæ apex subtus albus, lingva acutissima. Vidt 3 maj 1731, adde uuica lineola, nigra transversa ubi aures, caput pone 4 maculis magnis nigris transversis pingitur. Rectrices 12 nigræ apicibus supra cinereis, infra niveis.

a. Arqvata — — — — — — — — — — — — — — Gallinago minor Ald: Will. 214. Scolopax |. Gallinago minor Ald: 476. Gesn: 503. caput sordidum (qvod milli semper ? .) maculis utrinque duabus nigris, una loco superciliorum, altera inter oculos et rostrum. Tota colore sordide luteo maculato, ventre albo. cauda sordide lutea, dorsum vero sordidius.b. Arqvata cinereo ruffa, femoribus tectis, macula ab oculis ad rostrum nigra. Scolopax s: perdix rustica Aid. 3: 474. Scolopax . Will. 213. Morkulla, femora ad genua tecta, similis aiitecedentis, sed caput iu vertice maculatur, linea in capite utrinque tetra unica si ab oculo ad rostrum nigra, in superciliis vero nulla. Maculæ capitis transversæ. Maculæ nigræ in capite et dorso relic|uis majores. subtus cinerea maculis transversis nigricantibus. alæ sordide ruffescunt.

47. alæ nigræ maculis niveis pictæ, pro differentia specifica substituatur. descript. n:o 47. b. Morkulla. Supra ruffo testaceis lineolis crassiusculis

transversis nigris, qvibus maculæ nigræ asperguntur. infra totus albicat lineis tenuioribus.

cauda brevissima rectricibus nigris, apicibus supra albocinereis. infra niveis, margo exteriör rectricuni colore testaceo variegatur. caput a rostro ad oculos linea nigra extendebatur.

rostr: rectum. digitis 2plo longior, utrinque fossula sulcatum, apex glaber,

obtuso acuminatus, maxilla superior productior. näres oblongæ, lingva acuminatissinia, palatum denticulis minimis eleganter instructum.

pedes cinerei ad genua tecti, digitis mediis longissiinis, posticus minimus,

omnes soluti, ungvis intermedius introrsum marginat. magnitudo Bonasiæ.

48. Arqvata sive Numenius medius RuDBf: non descripta.

48. pedes s: femora seminuda, cærulea. pennæ dorsi nigræ maculis sordidis. caput, collum, pectus dilutius sordida, maculis longitudi-nalibus ornata.

49. Arqvata sive Numenius minor RuDBf: non descripta.

49. Arqv: s: numenius minor plumis dorsi fuscis rhomboideis R[uDBf.] rostrum maxime arcuatum. nonien optimum, pedes ccerulescunt. rostrum nigrum. caput, collum et pectus maculis longitudinalibus pinguntur accumulatis, inferioribus velut semiarcuatis differtis. venter albus. pone pedes distincte maculati. cauda cinerea zonis fuscis cincta. remiges nigricant.

[gen.J 2. RECURVIROSTRA. Rostrum sursum recurvum, femora seminuda, pedes tetradactyli, palmipedes. Recurvirostra alba.

Skiärfläck. It. ol. 127.

50. Recurvirostra pectore ruffescente. Scolopax rostro recurvo, pectore ruffescente, pedibus nigris RuDBf: non descripta.

50. Vix liotabile admodum, rostrum recurvatur, hinc potius fere ad scolopaces. pectus croceum a rostro ad pedes. Dorsum sordidum.Jungspole. Hötiuf, Klöjwe. (ex sono) q? hage tita q? pi/t. Kowipa q? Kmrip. Swa ne ii reser ifrån veslor till öster. Hafrerüte reser 0111 wåren in ifrån wester till öster, wrakfogel. q q ninltis copiam piscis suppetant. willgiäs från öster till norr.(LASS: IV.

Sect. I. Rostrum acutum, angulaium.

[gen.] GRUS caput ad basin rostri vertex papillis coccineis eo-ronatur calvum. ungves graciles. 51. Grus Gesn: 529. Will: 200 XLVIII. Maes p. 6. T. 1. Rs. 95. 1. Jonst: p. 166 Tab. 54. Bell. 41. b. Blasii anat: animalium Tab: XLI. f: 8.

51. rostrum rectum, angulat: viride, femora seminuda nigresc. näres oblongæ. corpus cinereum, remiges alarum nigræ. fröns niger, vertex papillis coccineis coronatur, occiput nigricat. pedes nigri, postico brevissimo. cauda tofacea nigricans brevissima.

[gen.] CICONIA. basis rostri tecta. ungves lati, humanis similes. Digiti intimo articulo connexi.

52. Ciconia alba, alis nigris. Ciconia alba Will: 210. Rs: 97. §. 1. Ciconia Lonic: 341. a Gesn: 262. Jonst: 147. Tab: 50. Mars. 26. t. 11.. Bell: 45. a.

in Scania copiose. alias rariss:

[gen.] ARDEA. Digitus posticus longissimus, anticorum medius sublus serraius.

53. Ardea cinerea crista nigra. Ardea cinerea major Will. 203 XLIX. Rs. 98. §. 1. Jonst: p: 151. Tab: 50. Mars. 8. t. 2. Ardea pulla sive Cinerea Gesn. 212.

53. rostr: rectum, maxill: superior nigra, inferior carnea, näres oblongæ. crista parva dependens nigra, gula alba.

inacula inträ oculos et rostrum "utrinque alba. collum et dorsum cæruleocinerea, collum anterius s. infra albicat, maculis longitudinalibus pictum. pectus et venter albida, remiges nigræ, cauda cinerea (: alis brevior:) brevissima, basis alarum collo anteriori concolor cuni ruffi mixtura. femora seminuda cinereo incarnata. pedes nigricant. magnitudo ciconiæ.

54. Ardea collo pennis prælongis tecto. Ardea stellaris Will. 207. L et LII. Rs. 100 §.11. Mars. 16. t. 6. Ardea stellaris minor Gesn: 214. fig: mal.

Trana.

Stork. Häger.

Rördrum.54- virli 1731. 30 Jul: maxilla sup: inträ 3,ms striis elevatis instruitur. ma[r]gines utiinque maxillae acutissimæ. Itostr: longum, convexuin, sofdide nigrum. longitud: medii di[gi]ti. näres oblongae, valvula superius aftixa tectae, ex qvibus eanalis ad apiceni

usque excurrit utrinque. ling[v]a larga, angusta, acuta, 3angularis acuta uniea deorsum tendente. femora seminuda, tibiæ extra caudam longæ, dilute virides. pedes colore tibiæ, ungves leviter arcuati. |jostico longissimo.

Remiges--qvavis ala 22. rectriees 12 obtusa. color capitis soli obverso

a rostro ad collum nigruin. supra rutfo testaceus, maculis oblongis transversalibus infra dilutior maculis pennaruin oblongi longitudi-nalibus.

55. Ardea fusca peetore et cauda nigra, rostro et pedibus sub-viridibus. RuDBf:

55. Rostrum viride, caput ad sternum usque cum alis, dorso et cauda nigrum. pectus et venter albus. pedes fusce virides, femora seminuda sunt.

Ciconia nigra. Will. 211.

Faber lynceus in Re — — — — -membrana palm. ad primum articulum exterius 11011 interius. Ovidii , niergum putat Faber.

Sect: II. Rostrum, obtusum.

[gen.] PELECANUS. Rostrum planum apice in circularem fi-guram dilatato.

56. Pelecanus, Ardeola candida, albardeola Beix. 43. a. Pele-canus s: Platea Gesn: 666. Rs: 102 §: 1. Jonst. tab: 46. Platea s: Pelecanus. Mars. 28 t: 12. Merret. 181. Will. 212 Platea s: Albardeola Will. tab. LII.

Leucorodius Qvibusdam.

Platina: Mus: Dan. Part. 1. sect. II. N:o 10. Tab. 11. f: 10. Platelea Ciceroni.

—---Worm: ex Lapponia semel.

Spoonbill Anon. 134. f. 89.

Oden-

swala.

Pelekan.(LASS: V.

Sect. T. Rostrum obtusum.

Pedes ad æqvilibrum collocati. Palmipedes.

[gen.] 1 CYGNUS rostrum convexo planum cujus basis cera nuda instruitur.

57a. Cygnus basi rostri lutea. Cygnus ferus Will : 272. Rs:' 136. 2.

Cygnus, cycnus. olor. Bell. 30. a. Malmogiæ in Scania fre-qvens.

58". Cygnus lobo ad basin rostri, carneo, antrorsum reflexo nigro. Cygnus mansvetus Will: 271. LXIX. Rs : 136. §. 1. 5s. rostrum et pedes nigri, cera magna 111 oculos tegens carnea ipsis venis sangvineis. ova fere 2 menses excludit adeoque anseri longævior. Eum 300 annos vivere posse putatur, Willius ut anser 100. NB Nov: genus: lobo ad rostri apicem osseo, gutture promi-nentia ossea instruuntur. 5qc. Cygnus lobo ad basin rostri osseo. Anser cygneus Gvine-ensis Rs. 138. Upsaliæ vidi 1730. mas differentiam hane specificam optime et clare exhibet, femina autem vix conspicue. Anseri vulgari alias admodum similis. sed major, ansere domestico major, guttur crassior. variat color. [gen.] 2. Anser rostrum convexum, ad basin plumis vestitum. 6ca. Anser varie coloratus. Anser domestious Gesn : 141. Will:

273. LXXV. Rs: 136. 3. 61h. Anser supra cinerea, subtus albicans, mas, ventre candido. Anser ferus Gesn: 158. Will : 284. LXIX. Rs: 136. 4.

supra cinerea, subtus albicans, femina ventre incano. 62°. Anser e nigro et cinereo variegata, ad sternum usqve nigra. Anser scoticus verus, Bernicla dictus. Val: 111. 495 Branta vel Bernicla Gesn : 110. Bernicla seu Bernacla Will. 274.

Willswan.

Tam swan.

Turkisk gas.

Gas. Willgàs.30

Rs: 137. Bernicla Brenta Jonst. Tab. 48. Anser arboreus s: scoticus aliis, eujus iconem Lobelius, Sennertus, in hypno: Ald: et Dedere Qvidam e veteribus e eonchis alii ex ar-boribus produci vane tradiderunt. hujus refutationes vid:

Clas:----Dieusingium Fr: de Anseribus scoticis.

Wanæus antiq: hibern.

cinerea fronte alba. mihi Ö3d. Anser cinereus ferus torqve inter ocnlos et rostrum albo Erythropes RuDßf: non deseriptus. är tämeligen lik. allenast litet differerar.

63. femina est, in llclsingia rostrum sordide carneum, fröns albus, caput, Gollum, dorsum et cauda järngrå, pectus et venter candidus, niaculis ad finem sterni nigrescentibus aspersis. pedes sangvinei.

[gen.] 3. Anas rostrum convexo apice depressum, summo margine resimo. maxilla uterque ad latera leviter resimum venereæ in modum serrata. lingva integra. Ö4a. Anas alarum colore unico. Anas fera fusca Will: 288. LXXII Rs. 143. 10. Anas fera fusca vel media Gesn : 116. Jonst: Fab. 49. pag. 143.

Anas fera fusca Ald. 221. Penelops veterum ibd. 218. B.: cop.

64. alæ cano nigræ macula alba, rostrum coeruleum.

65". Anas nigra, macula alarum alba. Anas fera nigra RuDüf : Anas niger Will: 278. LXX. Rs: 144. 4. Anas fera fusca Jonst: T. 49.

It. ol. 295 229 325 379 Aldr. B cop:

65. ilias. Rostrum luteum, Linea alarum transversa alba. tota nigra. femina rostrum nigrum.

Anas canina Ald. Will. 294 Anas Libyca Ald. Bellon. Will. 294. An: lnoschata an canina Ald. Will. 294. LXXY. Anas moschata Raj 150. 3. odorem spirat lnoschi. ex anatibus maxima, alba erat. supra nigra magnis albis niaculis. fröns och käfftar, nuda papillosa, supra nasum liinc velut cornuta. mas [habet] pone collum (medium) tubercula papillosa. i Wårby. 66°. Anas variegata, macula alarum alba, nigra, ruffa. Anas strepera Gesn: 121. Anas platyrhynchos rostro nigro et piano. Aldr. 233. Rs. 145. 2. The Gadwall or Gray Will: 287. LXXII.

[-Sma-swärter.-]

{+Sma- swärter.+}

Stor Swärter.(i-]A. Anas diversimode colorata. Anas domestica vulgaris Will: 293. LXXV. Rs: 150. 1. Anas circa Gesn: 90. Anas do-mesticus Jonst: Tab. 49. p: 143. 68. Femma, macula alarum alba utrinque nigra. mas caput azureum, pectus brunnum, alarum macula azurea utrinque alba. tota concipias albam, exceptis alarum remigibus, ventre toto, exeepto pectore, ca-pite supra, omnibus bis liigris. caput pone virescit. Hönsunge, vid).

68e. Anas pennis superioribus caudæ, in maro reflexis. Boschas major Will 284. LXXII. Jonst. Tabul: 49. Bosca minor. Gesn: 284. sin: fig: Anas fera torqvata minor Gesn: 114. fig: (mas). Anas fera torqvata major Gesn: 115. c. fig. (fe-mina:) Anas torqvata minor Rs. 145. 1: Anas fera Spiegel Endte Jonst: Tab: 49. Anas torqvata minor Ald. 3. 212.

M: Anas fluviatilis ruffa mas, rostro superius virescente, inferius flave-scente Rudb. Anas platyrr. pedibus luteis Aldrov. Will. 284. macula alarum purpurea sericea, liinc utrinque nigra, extra böe utrinque alba.

femma Anas fluviatilis ruffa rostro subviridi, pedibus miniaceis Rudb. macula ut maris, sed media coerulea splendens. pectus in utrinque ruffescit:) dorsum nebulosum. basis et apex alarum cinerea. cauda alba.

69'. Anas mas supra alba, subtus nigra. Anas plumis mollissi-mis. Worm. 310. Bart. Act Dan: 1. p. 90. Will: 277. Anas Cutberti seu Farnensis Rs. 141. §. 3. femina fusca maculis raris nigris. » 6g. Jlas. rostrum et pedes sordidum. Rostri basis profunde ad dimidium sinuata. caput anterius nigrum. vertice albo, gula ad oculos usque alba, carnea, nacken virescit. supra dorsum alba, subtus nigra, alæ cinereæ punctis ad basin albidis, cauda nigra. femina rostrum läto simile. color totius corporis scolopacis.

Eidern mas albet corpus maxima ex parte, exceptis pileo capitis nigro, pone bipartito, antice tripartito, angulos ad sinus ceræ max-illæ superioris emittente. Remiges alarum nigræ. Sternum cum ventre et postica parte tota abdominis atra, rectrices nigræ femora et urrhopygium nigrum, capitis postica pars juxta pileum virescit, pectoris antica pars ex albo incarnata. Mandibula superior convexa ut in anser, ungve läto obtuso, cera maxima superne bifurca rugosa. Eidern femina. totus, corpus scolopacis seu cinereum maculis testa-ceis et nigris undulatum. linea alarum transversa angustissima alba.

Anka. Gräsand.

Ada. Eider.32

jo". Anas caudæ pennis geminis longioribus et acutioribus. Anas caudaeuta. Gesn: 121 sine fig: Will. 289. LXXIII. R: 145. 14. Aldr. 3. 234.

It. ol. 291. 295. vide appendicem.

70. mas cauda pedibus longior, in femina 11011 item. macula alarum alba ut 111 feniina. caput sordidum, collare album, femina color scolopacis. macula alarum alba, anterius nigra. ut in mare. femora carnea. cauda acuta ut in mare, sed brevior. Anas cauda cunei-formi: penna intermedia longissinia. Aler, alilfogel. Holm.

Mas. Caput et collum alba, macula magua temporali nigricante. Dorsuin nigruni. Ala» nigræ, subtus cinereæ, absque macula. Fec-toris s. sterni regio nigra, q color conjungitur cuni dorsi nigredine. Cauda cuneiformis supra nigra, subtus alba rectricibus quibusdam lateralibus albis, penna intermedia duplo longior, omnes acuminatæ. Pedes plunibei, pahnati, interiori breviori. postico brevissimo pal-mato, introrsum spectante. Rostrum convexum, semiconicum, obtusum. nigrum, medio rubrum incarnatuni. Näres oblongæ, maxillæ sqvamis patulis ad latera dentatæ. faux dentata; lingva apice obtuso 3-lobo lateralibus brevioribus, incumbentibus; margine ciliato Magnitudo

Femina tota cinereo-nebulosa a dorsi parte superiore, ventre toto, ex albido. cauda cuneiformis, intermedio tantum gradatim longiore, 11011 longissimo.

71h. Anas vertice ruffo vel luteo albido. Penelope Will: 288. LXXII. Rs: 143. 3. Gesn: 108. s: fig: Jonst: Tab. 49 Ald. 218 Lin. Penelope filia Icari et Peribaeæ a parentibus in mare projecta, per aves penelopes in tellus

exportata, ser-vata est, et a parentibus educata. Fzetz.

71.]\[as caput et collum brunnum, fronte albido. macula alarum alba, magua ad basin, deinde nigra et azurea splendens, ultimo iterum nigra. rostrum et]ledes nigri, dorso cinereo nigro, undulato. collum infra et utrinque maculis transversis griseum: cauda acutiüscula brevis, sub cauda nigra. rost. denticulis transversis sqvamösis. lingva ad latera villosa, pectus et venter albus.

Femina cinerea, nebulösa, excepto pirtore et ventre albo. rostrum et]iedes cinerei: macula alarum liulla.

.72'. Anas dorso et alis nigris, remigibus alarum 7 albis. Glau-cium Belloni Will. 277. 281. Glaucion, glaueus, Bell. 33. b.

Ahlfogel. Aler.

Bläsand, wriänder.

Brunanka33

72. Mas. caput sortiide nigrum, oculorum iridibus luteis. macula ala-rum alba.

femina caput sordide fuscum. in alis loco macula pennæ 5 distincte albæ rostrum nigricat. oculorum irides glaucæ, collare album, pectus nebulosum ad sternum usque. cauda et ake nigra. dorsum fusco nigrum. pedes et tibiæ sordida, vola atra. 73k. Anas ex albo et nigro variegata, capite purpureo nigro vi-ridi, ad angulos oris albo. Anas platyrynchos mas Ald. 224. Will: 282. Rs: 142. 8. Clangula Gesner: Ald. 224. Will. LXXIII. It. ol. 78.

73. mas. Caput nigrum e viridi splendente, utrinque ad basin rostri macula alba, macula magna àlarum alba, linea alba lateralis prope alas in dorso alba. dorsum. caudæ, alæ nigræ. alæ ex nigro in albo varie-gatæ, ad plurimum tamen albæ. pectus et venter albus, colorem album. femina cæsio-ruffescens, dorsum, pectus, cauda cinerea. alæ albo cinereæ, venter albus.

Clangula, Mas.

Caput magnum et fere eristatum violaceonigrum. macula subrotunda, nigra ad sinus oris. Dorsum et cauda nigrum.

Alæ nigræ, macula magna alba; subtus cinereo-nigræ, pone apice medio albæ.

Cauda obtusa utrinque nigra.

Collum. pectus. venter et omnia subtus (excepto capite) alba. pedes rubri, tigura antecedentis. Femora nigricantia.

linea alba alas et dorsum longitudinaliter distingvit. Rostrum nigrum, antecedenti simillimum qvoad lingvam, dentes etc. 74Anas rostro ad apicem latiori extrema circumscriptione subrotundo nigro. Anas platyrynchos altera, sive Clypeata germanica Will 283. LXXIV. Rs: 143. 9. Anas latirostra Taschenmul Ald 3. 224. Anas latirostra major Gesn: Ald. 3. 227. It. ol. 230.

74. mas. caput nigro splendens coeruleo. pectus album, venter brunnus, pedes crocei, alæ albo et coeruleo variegatæ. .Macula viridis se-ricea. in Scania freqvens.

femina macula dilute coerulea dimidia alarum a basi tingit. caput colore scolopacis.

75m. Anas rostro recurvo, vertice obscure ruffo, linea supra et infra oculum alba. Qverqvedula Gesn: 105. Will. LXXIV. Qverqvedula secunda Will. 290. Rs: 147: 6. Ai.d. 3. 209.

Avium Sveticarum. o

Knipand. Arta.34

Wigge.

[-Wrak-fogel.-]

{+Wrak- fogel.+}

75. Caput rödbrunt, linea a rostro ad oculos extenditur, ubi bifurcatur et, altera supra oculum, altera infra extenditur, inträ qvas bifurca-tiones macula viridis splendens loeurn suplet. totum corpus carneum. Lineis nigris undulatis pictum.

76". Anas rostro recurvo, vertice nigro, macula pone oculum alba. Qverqvedula prima Will: 291. Rs: 148. §. 9. Qverqvedula altera Will: LXXTV. Kernel argentoratensis Ges-neri Ald. 3. 210.

Ald. 3. 209.

77°. Anas varia minor RuDBfil. non desumpta.

77. Mas. peetus album nebulosum, vertex fuscus. cauda longitudine pedum, in aliis cum 80 convenit.

femina macula mulla ad alarum exortum, peetus sordidum, rostrum virescens.

v. Anas fusca media, rostro et pedibus cinereis RuDBf: non descripta.

78. an Anas circ[i]a major Will. 291.? ad sternum sordide ruffa, alæ variegatæ, macula alarum cærulea utrinque nigra, adhuc utrinque alba. Anas circia ((xEsneei et Ra.ti forte milli:) caput sordidum, punctum ut et collum, Dorsuin fuscum, macula alarum viridis supra et infra nigra anterius et posterius alba.

79'i. Anas fluviatilis ruffa, rostro et pedibus cinereis RuDBf: non descript:

80r. Anas cauda longa forcipata varia RuDBf: 11011 descripta.

80. rostr: nigrum, medio sangvineum. collum et caput fere alba. mas maxilla fusca, infra sordide lutescens.

femina fusca tantum. color corporis fuscus, macula nigra, longa ad alarum exortum, cauda pedibus longior, peetus nigrum.

81s. Anas cristata Rs: 142. 7. Anas fuligula prima Gesn: 107 c. fig. Will. 280. LXXIII. Ald. 3. 227. Mergus cirratus minor Gesn. Qverqvedula cristata sive colymbus Bellon. Ald. 3. 210.

81. Mas caput nigrum, femina sordidum. tota nigra excepto ventre a sterilo ad caudani sen alba, nec 11011 macula alarum transversali alba. crista dependens.

|gen.] 4. MERGUS rostrum cylindraceo-compressum, apice adunco. üngva dentulata, palmipes, tetradactylus postico soluto.

82a. Mergus pennis ad verticem surrectioribus mas capite viridisp[l]endente. Merganser Aldr: Wili,: 252. LXIV. Gesn: 135. Rs: 134. 1 Mars. 78. t. 3. Knyper. Sc[h]eff: 348.

pennis ad verticem surrectioribus, femma capite sordide ruffo. Merganser femina Will: 253. Merganser cirratus lon-giroster major. Rs: 134. 2. Gesn: Ald.

82. Rostr: rubrum, cylindraceum fore. margine den t åto. maxilla superior longior apice adunco inflexo. rostrum basis sinubus capiti inseritur, näres oblongæ.

caput coeruleo nigricat. collum albicat. pectus et venter albicant cum mffi mixtura, dorsum et remiges nigræ. tectrices alarum albæ, cauda cinerea. pedes palmati rubri, digito postico minimo.

83. Mergus crista dependente. Mergus cirratus fuscus Will: 255. Rs: 135. 4. Mergus cirratus minor Will: LXIV. Anas ut puto longirostra Gesneri Aldr. 3. 281.

83. .Vas. Alæ variegatæ. pedes sangvinei. femma, alæ 11011 maculatæ. Mas. rostr: sangvineum, caput griseum, pennis augustis occipitis de-pendentes, collum colore scolopacis, pectus et venter nivea, scapulæ nigræ ad latera albæ, ischiadica regio albicans lineis transversis undulatis, alarum remiges nigræ. macula alarum maxima maculis obus transversis nigris. cauda incana, pedes sangvinei. est prima. X B. Mergus vide inter Arcticas. 87.

It. ol. 79. 227. 379.

[gen.] 5. GRACULUS rostrum acutum apice adunco, palmipes, tetradactylus, cum postico. cauda longa. digiti

omnes in iinum cohærent. rostrum cera instructum.

84". Graculus cauda 14 pennis instructa. Corvus aqvaticus Gesn: 350. sin. fig. Will: 248. LXIII. Rs: 122: 3. Carbo aqvaticus Gesn: 137: c: fig. Jonst: Tab. 47.

Mars. 76. t: 36.

84. totus ater. sinciput lineatis longitudinalibus albicantibus aspergatæ. regio oculi et gula et subalare nivea. rostrum rectum, testaceo nigrum, apice inflexo, in utraque maxilla, superior tamen longioi

Meryus qvidani

rostrum rectum, mandibula superiore apice adunco nigro, ore serrat< ad basin. maxilla utraque utrinque singulum sinuin versus rostruu eiuittit, nuduin. color rostri [r]ubel', caput nigruin, siiie crista et sine pennis, collum, pectus, venter alba, exceptis sæpe ternis nigris utrinque ad latus pectoris. dorsum cinereo nigruni. tectrices alarum albæ, re miges nigro cinerei. cauda cinerea, obtusa, brevis, pedes sangvine ungvibus nigris.

Skrakän-

der. Skr ak a.

And.

Skräcka.

[-Hafstiä-der.-]

{+Hafstiä- der.+}adunca acuta, pedes tetradactyli oimies coimexi palmipes, magnitudo anseris. Stolle Öland.

Graculus

corvus lmus minor s. graculus palmipes. Will. Gesx. Ald: totum corpus, gula. rostrum. pedes antecedentis. a gula ad femora subtus maculis testaceis albidioribus instruitur.

Sect. II. Rostrum acutum.

Pedes infra ceqvilibriura positi. [gen.] 1. ARCTICA rostrum acutum, convexum, fere conicum. Pedes tetradactyli sine postico. it. ol. 395.

, 85". Arctica dorso albo, ventre nigro. Anas arctica Clusi Will. 244. LXV. Rs: 120. 5. Avis marina Lunde dicta. Mus: dan: Part: 1. s: 11. N:o 21. T: 11. f: 21.

Pica marina 1. fratercula Gesneri Ald. 3. 215.

85. in Gotlandia in insulis Karlzöarne] . . * . f maritim.

Angermania 111 insula Bonden. I

unum ovum simul ponere et ed — — admirari — — dispar est: tum nostris observatum. 86b. Arctica nigra, macula alarum alba. Colymbus minimus RuDBf: Columba grænlandica Will. 245. Rs. 121. 6. Grissla vulgo Grylle. it. gotl. 292.

Ferænsibus Lunda Worm. mus: Grylle. it. ol. 282. NB. 396.

87°. Arctica nigra ad infimum usque sterni, et linea alarum alba. Mergus melanoleucos rostro acuto brevi Will. 261. LIX. Rs. 125. 5.

post speciem 84. Watudragare, Onocrotalus. rostr:

maxilla superior plana, carinata, carina extra apicem prominens in ungvem defiexum. 111: inf: latior, ex 21™8 veluti costis apice cohæren-tibus constructa, intercedente membrana, qvarn pro lubito ampliare et retrahere potest. Lingva nulla. näres ad basin rostri rotundæ. Pedes tetradactyli, digitis omnibus membranis in unum connexis. Maks. 74. t. 35.

Onocrotalus. Onocrotalus s: Pelecanus Ald. Rs. 121. T. 1. Merret. 181. Will. 24G. LXIII.

Pelican. Axox: 146 f. 108. rostr: in collegio medico holmense conspicitur. avis in Tunio repe-ritur.

Tormule. Torden.

[-Mellan-lomm.-]

{+Mellan- lomm.+}37

8y. ail mergos re ipsa speetat. liinc Rudbeck recte mergus minimus cinereus, capite semiruffo. Had. caput sorclidum, maxilla interiör et gula alba. venter et pectus albus. pedes sordidi, dorsum cinereo nigricat.

[gen.] 2. COLYMBUS. Rostrum acutum, pedes tetradactyli cum postico, digiti liberi, membranis acuti.

88\ Colymbus vertice et collo pennis longioribus instructus. Colymbus major cristatus et cornutus. Rs: 124. 2. Will. 257. Colymbus cristatus Will. LXI. Columbus major Gesn: 139. Columbus cristatus et cornutus. Merr. 180. NB. an q in mus: Dan: Worm. 304.

Colymbus major cristatus. Mars. 80 t. 38.

88. crista bifida. caput croceum, collare atro eminenti extra reliqvas pennas. Macula in singula ala unica, unciformi s: bifurcata alba.

89". Colymbus neque cristatus neque caudatus magnitudine cu-culi. Colymbus s: podiceps minor Will. 258. LXI. Rs. 125. 3. Mars. 82. t. 39. Trapazorola Gesn. 140. Sloan. tab. 271. f. 1.

89. auritus auribus luteis, capite nigro, collo brunno.?

[gen.] 3. PODICEPS Rostrum acutum pedes tetradactyli cum postico, digiti membrana intertexti.

it. ol. 476. it. Dal. 109. Singularis liirundinis aqvaticæ exoticæ species Besl: gaz: c. tig.

90a. Podiceps. Colymbus arctieus Lumme dictus Worm: 304: c. fig. Will. 259. LXII. Rs: 125. 7. Loom. Sc[h]eff: 348. fig: mala. Colymbus arcticus. Mus: Dan: Part. 1. Sect. II. Tab. 1. fig: 2. colymbus a Norvegis Lumme, ab anglis Ra-zorbill. Merret. pin. 180.

auctor Clus. 367. caput et collum einereum, supra cap. et eol: nigra lineolis longi-tudinalibus albis; collum subtus macula scutiformi oblonga, magna, brunna tegitur. pectus et venter alba. dors: nigricans punctis albis aspersum. cauda breviss: nigra. subtus nigricans punctis albis as-persa. Alæ nigricantes punctulis oblongis albis. rostr: oblong: angust. subulat, acutiss: 11011 dentat: näres oblongæ.

90. color eorporis niger, collo nigro ex albis lineolis longitudinalibus maculato a dorso, macula partem anteriorem gulæ brunna tegit oblonga. dorsum fuscuni, pectus et venter albus. rostrum rectum, acutum. habeo cuteni barkad ubi clare insertiones pennarum, et

Lilllomm. Lomma.plumar. majora erant perforata, obliqv. — — — minora semiper-forata 12 ad singula. bis numerat.

Sect. III. Rostrum acuturn, Alæ macropterce, pedes sub æqvilibrio coll:

[gen.] 1. CATARRACTA rostrum leviter incurvum. Pecles tridac-tyli sine postico palmipedes. cauda integra, pennis 2,J"S reliqvis longiores.

91. Catarracta mas dorso nigro. Larus Korpo^/jpoc RuDBf. Strunt-jager 1. e. Krøpod-r]pos R. 127. 2. Truen s. Fur. Bart. act. 1. p. 91. Avis norvagica Kyuffwa vel Tyufwe Mus: Dan: Part: 1. sect. II. N:o 20.

femina dorso cinereonigro. non descripta.

01. mas. üostrum piscatoris, vertex ad oculos usque niger, pectus et collum alba, pedes tetradactyli, palniipes, cauda pennis 2bus longis-simis instruitur, dorsum et alæ nigra.

femina pectus et collum nigro-cinereum.

[gen.] 2. LARUS rostrum sensim atlenuatur. palmipes, tetradacty-lus cum postico. cauda integra.

2. I »nas bas species Lari sub piscatores sunt referendi.

02a. Larus ex cinereo et albo variegatus maximus RuDßf: non descriptus. magnitudo anseris.

92. rostrum luteum apice nigro.

93h. Larus ex cinereo et nigro maculatus RuDßf: hasce duas posteriores aves probe non examinavi, liinc incertus sum. mim nota generica qvadrat.

93. color scolopacis, rostrum nigrum, pedes lutei.

[gen] PISCATOR rostri maxilla inferior eminentia angulari donatus. Palmipes ietradactylus numerato postico. cauda integra, orbita oculorum papillosa.

94. Piscator albus, dorso et alis cinereis, pedibus carneis. Larus cinereus maximus Will: 262. Rs. 127. 2.

Staule Lappis alpibus.

It. 01. 293, 294. 230, 39(i.

94. caput, collum et pectus. venter, cauda alba. dorsum et alæ nigricant, remigum apicibus albis, rostrum et pedes dilute fiisci. eminentia angulari rostro et sinus rictus coccinea, ad Umeå copiose.

95. Piscator albus, dorso et alis cinereis, pedibus pallide viridibus. Larus cinereus minor Will. 262. LXXXVI. Rs: 127. 3.

Sw artlasse.

Trutare. Fiskmas.39

95- Larus cine[re]us major Rudb: similis antecedenti sed dorsum colore coeruleo dilutione pingitur. rostrum et pedes dilute fusci. Rost: et pedes colore cutis humanæ. totus niveus, exceptis dorsi et superior alarum partibus e coeruleo diluto cinereis. Remiges 6 exteriores a parte exteriori nigri. qv. 1 in medio nigri albus apice nigro, 2 medio nigredinis albus apice albo 3. 4. 5 et 6tus apicibus albis. näres oblongæ.' oculorum palpebræ coccineæ papillosæ. rostri maxilla superior incurvata. magnitudo gallinæ magis.

96. Piscator cinereus remigibus nigris, vertice viridi nigricante. Larus major cinereus Will: 263. LXVII. Rs. 129. 8.

It 01: 396.

Larus cinereus Belloni ad 96 forte spectatur: Willius 263. Dorsum cinereum, alarum extremis nigris, rostrum et pedes terrei coloris.

digiti postici defectu ab reliquis differre dicit Willius Piscator — — — — — — —

Larus ex cinereo et nigro maculatus. RuDBf: color scolopacis rostrum nigrum, pedes lutei.

97. Larus cinereo niger RuDBf: non descriptus. ad hoc genus forte spectat.

Cepphus fissipes, tetradactylus cum postieo, cauda jorcipaia.

[gen.] STERNA palmipes, tetradactyla cum postieo, cauda forcipala. It. ol. 230.

98. Sterna cinerea, capite supra oculos nigro, infra alba. Hi-rundo marina, Sterna Turneri Will. 268. Rs. 131. 1. Hi-rundo maxima major Will. LXVII I.

It ol. 271.

98. a rostro ad sinciput caput nigrum usque ad oculos, tota alias alba cum levissima cinerei mixtura. rostrum et pedes sangvinei, supra femora nudi. cauda bifurcata ad basin acutissima. pedes palmipedes, ungves nigri, postieo — — —.

Rostrum subulatum, compressum, acutum, levissime arcuatum supe-riori maxilla, apice nigricante alias rubro. näres oblongæ lineares, ita ut per utraque appareat foramen et aer. gibbus in inferiori maxilla. digitus medius longissiinus. hinc proximus exteriör dimidio brevior, posticus minimus.

99. Sterna tota cinerea, rostro et pedibus nigris. Hirundo marina major tota cinerea, rostro nigro et pedibus rubris RuDBf: non descripta.

99. rostrum nigrum. tota co'ruleo cinerea. jiedes sangvinei.

Tärna.Class: Yl.

Sect: I. Pedes sine postico. Tibiæ ultra caudam expor-rectæ.

[gen.] STRUT IO caput simplex, rostrum angulatum. Digiti pedis duo sine postico.

100. Strutio mas, dorso nigerrimo.

femina, Dorso fusco. strutio-camelus s: Strutio Rs: 36. 1. Strutio-Camelus Will: 104. XXV. Avis hæc numquam adhuc nostris in oris viva observata est, sed tantum exu-viæ ejus, qvæ in museis rariorum interdum conspiciuntur.

[gen.] CASUARIUS caput prominentia comea convexa coronatur. Palearia duo nuda sub gutture pendent. Digiti pedum antici tres, posticus nullus.

101. Casuarius. Emeu s: Eme Will. 105. XXV. Rs: 36. 3.

æ Emeu, quibusdam dictus Casuarius Worm. mus. Casu-

é arius, Valent: Mus: p. 460 Cassoware Harv: 9: ani-§- mal: p: 61c: descr. Emeu Clusii Jonst: Tab: 56 p. 172.

2 testis ovorum pro poculis. margine argenteo circumdata,

/: utuntur, qvemadmodum antecedentis strutionis.

~ 7. Ova hujus sunt punctata et cinereo virescentia, illius

-' g a: plane candida. Nec hæc avis in Svecia observatur

£ % vivus.

S Pellis hujus impleta et exsiccata in theatro Anat:

: Upsaliensi conspicitur.

q Emeu vulgo Casoaris Bont liist. Cassovarus Anon p. 99. f. 41.

Sect. ! I. Pedes cum postico tetradactyli. tibiæ carn uropygio longitudine fere æqvales.

[gen.] PAVO caput corolla, e pennis erectis arbuscidiformibus, liliiformi coronatur, cauda et pedes corpore longiores.41

102. Pavo variegatus. Pavo Will: 112. XXVII. Gesn. 656. Jonst. 56. XXII. Vai.ent M. M: p. 462.

Pavo albus. Pavo colore albo. Rs. 51. 2. varietas ante-cedentis.

[gen.] MELEAGRIS caput nudum ad ba-sin rostri caruncula spon-giosa, nuda ornatur. sub gutlure palearia convexa spongiosa, conglomerata, nuda. prope sternum barba, in mare exit.

103. Meleagris mas barba ornatus. Gallopavo Lon. 337 a. Gallo-pavo mas Jonst. 59. XXIV. Gallo-pavo s: Meleagris et Numidica avis Will: 113. XXVII. Rs: 51. 3. Gallopavo Gesn. 482. Gallus africanus. Bias: anat: animal. Tab. XLIV. fig. XI. Meleagris Bell. 60 a.

femina, barba carens. Gallina indica Ald. Jonst: XXIV.

[gen.] GALLINA caput crista carnea coronatur, sub gula palearia duo carnea, comjrressa, dependent! crura calcaribus in-struuntur.

104. Gallina mas pennis caudæ vestitricibus falciformibus. Gallus gallinaceus Gesn: 395. Will: 109. XXVI. Rs: 51. 1. Blas: an: animal: Tab. XLIV: f. IX.

capus Gesn: 427. est gallina castrata hinc specie non distingvenda.

femina pennis caudæ vestitricibus rectis. Gallina Gesn. 430 gallina domestica Will: 109. Rs: 51. 1. Blas: an: animal. Tab. XLIV. f. X.

105. Gallina vertice crista plumosa et diffusa ornata. Gallina crista in vertice plumosa densissima et undeqvaqve diffusa spectabilis Rs: 51. 1.

106. Gallina cauda carens. Gallina cauda s: urrhopygio carens Rs. 51. 1. Gallus ex Persia Will. 110. XXVI

Meleagris speeie est. pulearibns duplicibus ut gallas, caput galeatum. l>ix peintades Adopt. gall. 277. t. 277. apud Cliffortem. cocq — indien. Adopt. gall. 301. t. 301.

erat niger, pennis capitis revolutis absque crista apud Oliff.

otardes adopt. gall. 301». t. 309. Tarda avis

Strutio ad: gall. 335. t. 335. Casuarius ad gall. 377. t. 377.

Pafogel.

hvit Påfågel.

Kalkon.

Tupp.

Höna. Tofshöns.

Gump-

höns.42

,xo7- Gallina pennis recurvatis. Gallina crispa, nostratibus Fris-landica, pennis reflexis eaput versis et velut inversis Rs. 51. 1. Gallina Frislandica Will: 110.

[gen..] TETRAO supercilia coccinea nuda, papillosa. maxilla superior longior incurva. Lingva acuminata mollis, tibiæ hirsutæ. Digiti a låtere superiori sqvamis, inferiori autem papillulis obte-guntur. posticus minimus.

108. Tetrao cinereo fuscus. cauda integra. Urogallus sive Tetrao major Rs:53. 1. Will: 123. XXX. Urogallus sive tetrao major Ald. Urogallus sive tetrao major alter, qvem fe-minam esse conjicio.(: idqve recte:) Ald. Kiæder s: Urogallus. Sc[h]eff. 349. Urogallus Gesn: 491. Grygallus major Gesn: 495. femina est. Differentia mea specifica, ad ma-rem non autem feminam sese extendit. veluti ac seqventis. Raklehane i Hwitlanda soch. creditur species liybrida ex urogallo majore et minore.

Moslare. Smolandis Eakkelhane. stor som tiiiderhönji. fergen swart. nebb som en orre, brokug, fläderen på halsen lika en tiäder. fiyckt lätt, stierten som en tiäder, hufwudet likt en orre. Mares erant, — — orrhöna och tiäderhöna lika. putatur genus spurium e tetra. orre och tiäder. bryter i måhlet på både orre och tiäder, mycket — funnit i Roslagen 1733, uti Knutby sochn.

109. Tetrao cauda bifida. reflexa. Tetrao s: Urogallus minor Rs 53. 2. Urogallus s: Tetrao minor Ald. mas est. Grygallus major s: Tetrix Nenusiani Ald. q femina Urogallus minor Gesn: 494. Grygallus minor Gesn: 496. q femina.

Orrar. Sc[h]eff: 350.

109. mas. totus niger coeruleo splendente, alæ nigrescunt. maculæ trans-versales albæ. sub cauda albus, cauda reflexa utrinque: Alæ subtus albæ. tibiæ hirsutæ. pedes sqvamosi supra, subtus papillacei, mar-ginibus fransatis vidt. femina color scolopacis ex cinereo, ruffo. albo nigro variegata, alæ subtus albæ, cum gemina macula trans-

versali alarum alba, ut in marc. Vidi.

Tetrao cauda bifida reftexa alljus totus albus exceptis superciliis coccineis. skuten in Fundbo ll/a milliare ah Upsaliis.

110. Tetrao colore cinereo, ruffo et nigro mixto, mas, mento nigro. Gallina corvlorum Will: 126. XXI. Rs: 55. 6. Gallina corylorum s: Bonasia alberto dicta. Gesn: 229. jærpe. Sc[h]eff: 350.

colore cinereo ruffo et nigro mixto, femina, mento candido.

ju. Tetrao tibiis hirsutis crassa tectis, inconspicuis Lagopus avis Will. 127. XXXII. Rs: 55. 5. Lagopus altera Plini

Krolhöna Tiäder.

Orre.

Hiärpe. Snöripa.43

Rs 54. 3. Will. 128. Lagopus Gesn: 577. Varia[n]t colores secundum tempora antii hinc, ab autoribus pro diversa specie habita fuit. Lagopus. Fiæl riipor, Snioeripor. Sc[h]eff. 351. pars: 352. fig: mal: Qvaer: an? feminæ liyeme pen-nam nigram sub ala habeant: ut Sc[h]EFFErus dicit. vide iter lapp. parerga 147. 163. it. Dal: 91.

Hyeme alba, præter lineas qvasdam nigras caudæ. qvæ Lagopus Ald : Aestate maculis nonnullis ruffescentibus or-natur, qvæ Lagopus alter s: Varia Gesn: 578. Autumno saturatius e ruffo variegatur, qvæ nominatur Lagopus altera Plinii.

[gen.] PHASIANUS pennæ mediæ in cauda longissimce, reliqvæ hinc inde ordine breviores ad extimas usqve. Tibiæ nudce.

[gen.]. PERDIX. caput simplex sine nota speciali tibiæ nudæ, non calcaratæ. Pedes ut in Tetraone. caucla brevis lit a tectricibus Ibngitudine vix differat. ii2. Perdix cum excrescentia sub(!) oculis papillosa rubra. Pcrdix cinerea Will. 118. XXIX. Rs: 57. 2 Jonst. 68. XXVIII. mas macula nigra in sterno a femina differt. Macula magna, brunna, posterius bifurcata ad sterni eminentiam Venter albus. Beatrices 16 sordido brunni.

Pecles 4 dact: postico minirao, lateralibus æqvalibus ungves nigri. tibiæ flavæ.

fem. caput superius griseuni punetis oblongis albiclis maculat. rostrum pallid: convexum, maxilla sup. longior dig. näres sqvama tectæ.

ocal. macula pone oculum coccinea papillosa. palpebra inferior alba. gula, superciliorum et nasi incumbens regio sordida. Pectus cinereum lineis tenuissimis undulatum. Dorsum griseum maculis linearibus undulatis, brunnis. ' alarum tectrices grisei, maculis sordido brunnis, radicibus albis, remiges 20 à 22 cinereo nigri lineis zoniformibus pallidis. 112. papillæ coccineæ ad canthum oculi exteriorem. hinc ad sectionem antecedentem. variegatus mas macula fusca bifida sub pectore in-signitur, magna. femina ideoqve est Willugbei:

Lingva scutiformis, acuta, musculosa, posterius sagittata. denticulis mollibus, exterius sensim majoribus. Palatum superius et gradus retrorsum denticulatus.

Raphöna.u

113. Perdix major C4esn: 620 fig: mal:

114. Perdix ruffa minor Rudbf: nondum descripta.

mas magnitudine pulli anserini nuper exclusi: Dorso e nigro et einereo variegata, subtus similiter maculata, sed dilutius. femina. magnitudine et colore mari similis, venter a: al-bidus est et gula lutescens. 114. Pedes flavi, cauda corpore rubicundior. Wachtel. 115. Perdix remigibus alarum litieis transversalibus ruffescen-tibus. Coturnix Will. 121: XXVIII. Rs. 58. 6.C lass: VII.

Sect: I. Remiges 16. Rectrices 10. Digiti postici duo.

[gen.] PICUS rost: rect: angulat: acut: lingva cornea, sagittata, digiti antici 2. cauda bifida, apicibus nudis. omnes insectis edunt. omnes sursum et deorsum cursitant.

ii6. Ficus niger, vertiee purpureo sine maculis. Picus niger maximus Will: 92. XXI. Rs: 42. 1. Picus maximus vel niger Gesn: 708.

116. rostrum et pedes cinereo-coerulescunt. totum corpus atrum. a rostri basi ad occiput macula oblonga purpurea.

117. Picus viridis, vertiee purpureo, maculis nigris punctato. Picus viridis major Will: 93. XXXI. Rs: 42. 2. Avis plu-vialis qvibusdam. Picus viridis Gesn: 710. . I

117 vel 18. Rostrum acutum, dorso cultrato, ita ut maxilla superior trigona evadat. näres oblougae, setis teetæ. lingva cylindracea, apice integro, acuto, tendinoso. iniră tunicam cylindraceam duo tendines, singuli generis nexis instructi libere pone et retro trahuntur. caput supra plumis cinereis, apicibus purpureis aut sangvineis instructum infra sinus oiis utrinque linea ejusdem coloris pingitur, caput alias et collum albicat punctis nigricantibus, maxillarum autem puncta nigra, magis lineiformia. dorsum et scapulæ cum tegetibus alarum siögröna, a medio dorsi ad infimam caudain tectrices luteo virides. venter albus maculis nigris transversalibus undulatis, viride perfus-cus. alæ subtus nigricant, maculis albicantibus, in ordine per remi-gum jiarte interna ordinatis. supra remiges nigræ, maculis candidis. cauda nigricat, sordide viridi mixtura ad basin. vide appendix marem.

117. mas differt a femina qyod tempora et oculorum regio nigra sint, gula alba, infra pallido viridis quoad pectus, et venter sed leviter

[-Spil-kraka.-]

{+Spil- kraka.+}

Gröngiö-

ling. Grön spik. wedknor.4fi

undulato variegatus: pedes firini, 2 anteriores basi connatæ. 2 ex-teriores majores, postico interiori minimo, cauda 2 furcata, rostrum aiigulatum et dorso carinatum, apice compresso.

118. Picus viridis vertice rubro RuDBf. non descriptus.

119. Picus viridis vertice ex albo et rubra variegato RuDBf: non descript:

120. Picus variegatus tibiis nudis, vertice nigro. Picus varius major Will: 94. XXI. Rs. 43. 4.

120. supra totus niger, alæ albis maculis pictæ. tempora cum oculorum regio alba, ut et gula. pectus et venter luteo fusca maculis nigris longitudiualibus.]ione femora ruffo-crocea. sub cauda albicat cum maculis rotundis atris. pedes coerulescunt.

Picus variegatus A.

rostrum nigrum. caput loco cera: album, supra cinnabarinuni. occiput nigruin in acutum desinens. regio oculorum alba cum maciila ceræ coeuns.

in collo utrinque niacula introrsum nigra sub oculos sinus ad rostrum extendens a, altera vero ad aurem descendit per colli latus.

collum alias, venter et pectus alba.

Ala nigra, in cujus medio plurimæ tectrices maculam albam niagnam reliiiqvunt, basi remiges maculis albis, plerunique transversalibus pin-guntur. exceptis lineis ad apices alarum albis, sub cauda rubra, cauda nigra bifurcata.

Picus rarieg: P.

rost: liigrum, caput sordidum, vertice nigro, niacula pone oculum alba. sub capite ad latus colli niacula obtusæ laciniata 1: serrata excurrit.

color colli a dorso albus. a gula ad eandem subtus sordide alba, maculis longitudiualibus lineiformibus. dorsum nebulosum. alæ nigræ maculis transv: albicantibus, sub cauda puncta nigra, tessulata.

Picus C. varius.

rostr: nig. loco ceræ album, caput supra nigrum. macula sub caput per latera colli basi bifurcata. descendit medio angustiori, per latus colli. sen-sim amplior.

alæ lit A. fere. collum album, pectus et venter albo incarnati maculis longitudinaliter liordeiformibus nigris. sub cauda 1. podice cinua-barino.

cauda nigra bifurcata, subtus alba nigris punctis per paria sparsis apice cinnabarino pedes coerulescunt.

Variegatus major, rostrum, maxilla superior carina acuta extenditur, latera angulata. apex compressus lingva longiss., apice tenui osseo.

[-Giyllen-mund.-]

{+Giyllen- mund.+}47

alæ nigræ maculis albis 5 ordinum in ala præcipue interiori.scapulæ nigræ, limbi cinereo albi, cauda 2fida supra nigra, infra albida, maculis oppositis nigris, ad anum regio rubra. pectus et reuter al-bicaht. gula et ceræ locus albus, rectricum apices 2tida\ extus 4 pennæ mediæ majores nigræ. laterales breviores, digiti 2 anteriores æqvales, exteriör posticus maximus, interiör minimus, uugves omnes arcuati compressi. mas vertice coccineus, femina nigra.

121. Picus variegatus tibiis nudis vertice luteo. Ficus varius major vertice luteo RtTDßf. non descript:

Picus variegatus 3dactylus vide Descr. appendice. it. I)al. 91. et. act. sc. svec:

Picus variegatus alpmo-Dalekarlicus. numqvam descriptus. magnit: ampelidis, color totius avis ponatur niger, cui alii cölores super in-ducti sunt. E. gr. Linea alba a rostri basi utrinque ad nucliam extenditur; alia linea a cantho oculi itidem alba extenditur ad nucliam ubi coalescit cum priori, q conjuiictæ secimdum dorsum longi-tudinaliter lineam dorsalem albam ad caudæ basin extensam con-stituunt. Venter et tectrices inferiores alarum. iniö tota avis sub-tus albedine et nigredine adeo mixta est, ut qvinam color prævaleat dicere difficile sit, mediante discum sterni albedo occupat. Tectrices alarum superiores omnes nigræ sunt. Ala expansa infra cinereo nigricans 7 1. 8 ordinibus transversalibus macularum albarum subro-tundarum; supra a. nigra est ala maculis minoribus albis 3 1. 5 ordinum.

Cauda nigra rigida, rectrices 2 marginales albovariegatæ, mediis oiimibus atris et firmioribus ut pico vario cui satis similis. vertex macula crocea minori, qvarn in purpureis tegitur. rostrum acut: apice com-presso, maxilla utraque 3gona, inferior magis convexa, Pedes bre-ves, et XI!. digitis 2 fere æqvalibus anticis, 1 postieo, reliqvis major crassiorque, interiör posticus deficit, in alpibus dalekarlicis. id.

122. Picus variegatus tibiis parte superiori tectis. Picus varius minor Will: 94. XXI. Rs: 43. 5. Mas vertice ruffescit, femina nigrescit. Rostro in rimam arboris inserto celer-1'ima percussione so.num efficit crepitantem qvi e longin-qvo exaudiri potest.

[gen.J TORQVILLA rostrum e cylindro in acutum desinens. Di-(jiti duo extimi lungitudine æqvales et interioribus duobus dupplo longiores. Antici sunt 2 et totidem postici. caudæ extremitas tecla.48

123- Torqvilla. Jynx s: Torqvilla Will: 95: XXII. Rs. 44. 8. Jonst: Tab. 42. fig. mal. Jynx Gesn: 573. RuDBf: iter La-ponicum 00. fig: optim: c: descript:

Torqvilla d:r a capite qvod ridicule contorqvet et ad hu-meros circumagit.

Torqvilla est cuculi species, cueulus picorum.

mas e cinerea ruffo, nigri fusco distincta variegatur. Jynx, torqvilla, Turbo Sisopigis Bell. 7G. a.

Sect II. Digitus posticus unicus. remiges 18 et Rectrices 12.

gen.] CERTHIA Rostrum leviter arcuatum. Lingva sagittata cornea. Digiti tres antici, quorum extimus adnectitur medio.

124. Certhia Will; 100. XXIII. fig: mal: Rs: 47. 5. Gesn: 251. Jonst: Tab. 43.

ad basin vibrissis munitam.

Certhias, certhius, heptatrix. Bell. 98. a.

gen.] SITTA rostrum triangulare rectum. lingva lacera. digiti 3 an-teriores, quorum exteriör minimus et infima parte medio annectitur.

125. Sitta. Sitta s: Picus cinereus Will. 98. XXIII. 1 Rs: 47. 4. Picus cinereus vel Sitta Gesn: 711.

in tectis et parietibus vidimus. Aldb. sm. 125. vide Descript: Raj

magnitudo passeris, gula alba, venter albicat, sub cauda rubet, linea per oculos superciliuin adinstar atra excurrit.

Giöktyda. Sädesgiök

i [

[

[-Nötwä-kare.-]

{+Nötwä- kare.+}C LASS: VIII.

Sect I. Tenuirostres, cauda integra.

[gen.] COLUMBA rostrum ad basin velut furfures gerit. lingva integra, macroptera.

126. Columba simplex varie colorata. Columba domestica s: vulgaris Will: 130. XXXII. Rs. 59. 1. Columba domestiea.

127. Columba ingluviem aere replens. Columba gutturosa Will. 121. XXXIV. Rs. 60. 2.

128. Columba pennis qvibusdam in pectore recurvis. Columba turbita dicta Will: 132. Rs. 60. 1.

12g. Columba palpebris nudis granulatis, pennis in occipite pro-minentibus. Columba barbarica s: Numedica Will. 133. XXXIV. Rs 60. 8.

caput et dorsum cinereum, collum ad latera linea alba. pectus brunneum, venter albicans, iris albido flava. cauda longa cinereo nigricans.

130. Columba torqve alba Palumbustorqvatus Will: 135. XXXV. Rs. 62. 9.

131. Columba coerulescens. Oenas s: Vinago Will. 136. XXXV. Rs. 62. 10.

[gen.] CUCULUS rostrum levissime incurvum. maxilla superior longior, näres orbiculaiæ supra rostri superficiem eminentes, quarum medio punctum prominet. Digiti postici duo et toti-dem antici, qvarum interiores breviores.

ad Picos pes. Vide descript. It. Dal. 35.

132. Cuculus pedibus luteis, dorso nigro cinereo non maculatus. Pedes et tibiæ lutei. pars corporis soli obversa nigro cinerea. collum splendet ut in columbis.

Geecka Lappis alpibus

Avium Sveticarum. 4

[-Hem-dufwa. Krop-dufwa.-]

{+Hem- dufwa. Krop- dufwa.+} Turbitz.

[-Ring-dufwa. Skogz-dufwa.-]

{+Ring- dufwa. Skogz- dufwa.+}

Giök.50

illium 1733: V et '16 accepi: in omnibus similis 132 a qvo dif-ferebat a rostio i|voii in angulum lutea membrana laxa, ut in —

—, mollis erat. caput in hoc totum järngråt sine maculis ut et dorsum, qvod art remotionem parum splendebat. Collum interiör ut supra järngrå sine maculis. venter in böe ob-scurior qvarn altero.

Lingva in rimam maxillæ superioris intrusa erat, ut iion conspicie-batur. an genom skiulandet i halsen, an ita cantu collocet, nescio. ilias erat, illa femina.

133. femina erat qvarn descripsi, in qva 2 ova pisigrandinis magnitu-rtine. venter carnosus larvis pilosis plenus.

134. Cuculus caput obscure canum ut et collum et totum dorsum. q-dam

tamen pennæ in hoc griseæ----. maculatum constituebant.

TJropygiiim ejusdem fere coloris ac dorsum, sed lucidioris. collum inferius coloris cinerei undulati, griseo mixti. Ventris plumæ sunt coloris albesceutis cum lineis fusco nigrescentibus transversis. Pennæ (j subtus caudam vestiunt ejusdem coloris, sed albidioris.

Caucla respectu corporis admodum longa. sc: (i pollicum pemiaruni 10 longarum (: neglectis minoribus:) coloris nigrescentis qvidem, sed maculis albis in medio et ab 11110 latere longitudinaliter notata, - apicibus albis.

Alæ respectu corporis admodum longæ. sc: 9 pollicum, coloris su-perne fusco nigrescentis, inferius autem obscure cani, cum lineis albis transversis. remiges nigricantes.

Rostrum (i vel 7 linearuiu, parum curvatum, parte superiori ante inferiorem prominente, coloris superne nign, sed infra pallidioris et]iaulo viridescentis. maxilla inferior subtus plano-crocea, interiör concava.

Näres patulæ bene conspicuæ, prominentes, nudæ. maxilla superior

inträ 11011 excavatur, ut in aliis.

Lingva —- — denticulis retrorsum vergentibus.

Tibice admodum curtæ 7 circiter I. 8 linearum anterius qvoad par-

tem plumis tectæ, coloris flavi.

Pes tetradactylus flavus cujus digiti 2 antrorsum et duo ad poste-riora vergunt, quorum ambo interiores suis oppositis minores sunt. anteriores 2 intiino articulo connectuntur.

Ungves parum adunci ejusdem cum digitis coloris in cuculo--

ungvis medius introrsum margine laterali interiori prominet; contra ac in omnibus aliis quos vidimus.51

Lingva sagittata plana, apice membranaceo (: per cantuni illis desi-nenti:) ad basin duobus denticulis niajoribus angulos constituentibus, a quorum latere exteriori utrinque 5 minores, ab interiori utrinque 3.

133. Cuculus pedibus luteis, dorso nigro cinereo maculato. Ou-culus Will: 62. LXXVII. Rs: 23 Gesn: 363?

Cuculus. Bell. 22. b. pedes ut antecedentis, dorsum et alæ nigrocinereæ, mentum flavum. pennæ in toto reliqvo corpore, maculis ruffescenti-bus extimo albis pictæ.

134. Cuculus pedibus fuscis.

omnia ut in antecedenti sed minus variegatus.

Vidi sæpius propriis hisce oculis motacillam albam nutri-

entem cuculum jam adultum et canentem.

Persvasio vulgis qvod cuculus mutaretur in accipitrem,

plane erronea est, repugnat enim mechanismus et figura

corporis.

genus hlerops dicendum rostrum conico cultratum; apice utrinque suprà emarginato seu diviso et longior inferiore

capite et uri'hopygio cinereo, dorso testaceo, cauda nigra semialba.

caput valde cinereum uti et urrhopygium.

dorsum reliqvum rufo seu griseo testaceuin. venter a gula ad sterni, femora ut et latera tota e dilute rubicundo, vix manifesto, alba.

linea a fronte et basi rostri per oculos ad aures nigra, supra hane linea minor alba.

venter pone sternum albus

remiges nigricantes 3—8 basi levissime albæ, hinc macula parva alba alarum.

Reetrices nigræ; sed a medio ad basin albæ, exceptis 4 intermediis; et apice omnes albent exceptis 4 omnino nigris. pennæ extimæ prima1 minores sunt.

Pedes nigri; rostrum nigruin. vibrizæ nigræ. faux alba, lingva bifida la-cera. ergo 11011 oenanthe

- dorso testaceo remigibus exterioribus margine mediis albis. Beser.

Rostrum nigrum convexo coni[c]um, cultratum, emarginat: nigruin, caput griseum, dorsum griseo testaceum, lineolis transversis nigris, in

sin,gula penna prope apicem singulis. venter a gula et pone albicans, vix latescens lineolis undulatis crebris. Remiges nigricantes immaculati.52

Rectrices griseæ; 4 intermediis unicoloribus, reli(juis apice et margine

albis. extimæ pennæ breviores Pedes nigri.

[gen.] STURNUS rostrum leviter depressum, lingva cornea bifida. Stare. 135. Sturnus cauda cum corpore concolore. Sturnus Will: 144.

XXXVII. Bell. 31. a. Rs. 67. 1. Gesn: 747. Jonst: Tab: 40 cf. Mas Sturnus vulgaris Jonst. ibd. Merret. 177. Merr. 177 femina.

Sturnus einereus Merr. 177. mas. mas sturnus splendens caput et totuni corpus fere nigri cat. sed e sericeo viridi violaceo-coeruleo splendet. capitis pennæ apicibus albis, mini-niis maculatæ, reliqvæ paulo niajoribus, alæ magis pallidæ, mar-gine exteriori testaceo, remiges 1(>. cauda longit. pedum, vix notabil e bifida, rectrices æqvales 16. pedes firmi, tetradactyli, posticus crassior, ungve majori. ungves curvi, acuti, compressi, excepto medio extrorsum marginato. Merret. 2plicum sturnum allegat 177. uterque apud Ald. et Sturnus vulgaris. Sturnus einereus.

135. nias collum caput nigrum splendens. femina nigra albis maculis in gula præsertim aspersa.

migratoria est avis.

136. Sturnus cauda cum corpore di[s]colore. Merula saxatilis Will: 145. XXXVI. Rs. 68. 3. Pica Lapponum Rudbeck. an Avis nivea Will. 302?

it. I)al. 65. XI!. Merula cauda rubra pica Lapponum

Merula saxatilis Ald. Rs. 68. 3. Will. 45.

Pica lapponiea est Merulæ species rost: rectum acutum nigrum. caput, collum, et dorsum cinerea, ex bis. caput nigro cinereum. tectrices alarum a parte inferiori ruffae maculis nigris. remiges cine-reo coerulescunt fere.

cauda, sensim latior ruffa, medio cinerea, integra. Pedes nigri.

[gen.] MERULA. näres ovatce, nudæ. Rostri maxilla superius leviter convexum. modice inflexum. mandibula superior paullo longior apice utrinque emerginato. os intus flavet, lingva cor-53

nea canaliculata bifida. Brachyptera, cauda pedes tibias bis longitudine superat, laxa. integra It. öl. 360.

137a. Merula atra, rostro flavo. Merula vulgaris Rs: 65. 1. Will:

140. XXXVII. Merula nigra. Bell. 80. b. 138". Merula nieiricans rostro fusco. Merula montana Ald. Will: 144. XXXVIII. Merula saxatilis Rs. 65. 3. Mer: saxat. s. montana Gesn. 584. I3QC. Merula nigra pectore albo. Merula aqvatica Will: 104.

XXIV. Rs. 66. 7. Jonst. Tab. 53 pag. 13g. Totus niger, excepto pectore a rostro ad pcctoris finem albo. XI!. 11011 est turdus s: merula. differt enini ab eo tota faeie. Merula eaudam hbt longitudine tibiaruni bis superantem, liic a. vix aeqvipa-rantem estque macroptera. ad näres sitæ s: pennæ tectrices nullæ. cauda integra, lingva oblonge emerginata, sagittato niembranacea, appendice 2dentato, singulo denticulo altero niinori armato. 14011. Merula cinereo-ruffa, macula nigra a rostro ad oculos ducta. Turdus pilularis Rs: 64. 3. Will. 138. XXXV11. Gesn: 753. Trichas Meer. 176. Turdus trichas Charl. 83.

140. capite nigro, alias 141 similis

141. forte erat q descripsi in Hört. Cliff. totus supra cinereo fuscus con-color. linea alba a rostro supra oculos recta. pectus pallidum maculis fuscis, venter albus, cauda obtusa vix forcipata.

Lingva sagittata dentata, apice 2tido lacero. rostr. nigr. basi lutea. 141e. Merula colore testaceo. Turdus simpliciter dictus sive Viscivorus minor Will: 138 XXXVII. Rs. 64. 2. martialis

inter aves turdus, si quis me judice verum est, inter [-qua-drupe[de]s-] {+qua- drupe[de]s+} gloria prima lepus, 141. Dorsum, cauda et pedes concolores. femina ad basin rostri lutea; 11011 item.

subtus a gula ad caudam luteus maculis pennarum nigris subrotun-dis. dorsum cinereum, maculis raris longitudinalibus augustis, alebatur på en kiällare i Stockholm. fick dricka win med giästerna; calvescebat in capite. post annuni inclusa, non potatüs amplius vinum, reeuperabat plumas. 142f. Merula nigricans, gula torqve albo cincta. Merula torqvata Rs. 65. 2. Will: 143. XXXVII mas & femina Jonst: 106. T: 39.

[-Watn-stare.-]

{+Watn- stare.+}

Klera.54

[gen.] ALAUDA ungvis posticus rectus longitudine digitis certamus, lingva latiuscula, cornea, bifida.

143". Alauda alaruni qvatvor primis remigibus æqvalibus. Alauda pratorum Will: 150. Rs: 69. 3. Ald.

I4411. Alauda alarum extima remige breviori secunda. Alauda vulgaris Will: 149. XL. Rs: 69. 1.

144. Alaudam q ubique cantat describo, rostr: tenue. leviter cultratum, maxime fere æqvales simplices, lingva sagittata. tennis dcntulata. a])ice membranaceo acute 2fido. ungvis posticus digitum maximum longitudine superat, rectus, anteriores leviter infiexi, medius magnus, binc interiör, exteriör parvus. cauda bifurcata longitudine pennarum, rectrices 12. remiges 16 a 18 qvoruni 4 anteriores utrinque fere æqvales.

totum corpus fusco testaceum est. (ventre albicante,) omnes pennæ fuscæ sunt, quarum margines testaceo pallidæ. alarum pennæ nigro fuscæ. cauda, exteriores nigræ, extiina autem alba margine interiori fusca. proxima exteriori nigra margine exteriori longituflinaliter ad rachin albo.]i hyemem 1733 vixit et edebat grana cannabis,

arbores 11011 adscendit, continuo vagatur.

144. cinerea, ventre albo, alis cum corpore concolore.

145°. Alauda circulo albicante ab oculo ad oculum deducto. Alauda arborea Will: 149. Rs. 69. 2.

145. Venter dilute cinereus, macula pone oculum lutescens, alæ leviter variegatæ.

æstate raro in Anglia; hyeme vero e norvegia redeuntium tanta multitudo, ut nullius major. Charlet.

146d. Alauda minor campestris Will: 150. Rs. 70. 6.

æstate coelum versus motitantes eantilant. lindé versus Ecce suuin tirile, tirile, suum tirile tractant.

146. cinerea ventre maculato. alarum basi nigricante.

Alauda major.

caput, dorsum totum, tectrices alarum, pectus antice scolopaceum, seu griseo et. fusco niaculatum. venter albicans.

lineola alba supra oculos.

renliges fuscæ.

rectrices æqvales nigricantes, exceptis 23 utrinque exterioribus, margine exteriore longitudinaliter albis.

pedes et rostrum pallida: ungvis posticus longus rectus.

Alauda minor, an ipsa s. ligurica.

caput, dorsum totum grisea maculis nigris seu fuscis oblongis möre scolo-pacium.55

gula et pectus flavescunt.

linea flavescat supra oculos a rost.ro versus oeciput.

abdomen albicans.

Alarum tectrices nigro fuscæ, albo maculatæ. renliges tosca-

rectrices æqvales fuscæ, a medio versus basin omnes albæ exceptis duabus intermediis.

ungvis posticus intermedio paulo Iongior. pedes et rostrum nigram.

[gen.] MOTACILLA Rostrum rectum acutum. pedes tetradactyli cum postico ceteris eqvali. cauda Iongior pedibus pennis duabus mediis acutis productioribus.

147a. Motacilla caudæ rectricibus duabus productioribus. Mota-cilla alba Will. 171. XLII. Rs. 75. 1. Motacilla qvarn nostri albara cognominant. Gesn: 618. Motacilla Jonst. Tab: 43. alba ibd: pag. 120.

Motacilla, culicilega, susurada. Bell. 88. b.

Water wagtail anon. p. 127. f. 81.

147. Motacilla varia, caput albidum, ifrån jässan ned till nucliam nigrum. fröns, latera capitis et gula alba. för sternum en stor macula nigra, dorsum cinereum, pectus et venter albida, cum aliqva cinerei mix-tura. Alæ nigro cinereæ, remigibus utrinque parum albiilis. pennæ ipsius caudæ, nonnullæ nigræ, aliqvæ partim prope basin nigræ, alias albæ. tibiæ et pedes nigræ, ungve postico maximo. rostrum tenue nigrum. maxillæ ejusdem longitudinis fere, superior apice utrinque leviter emarginato, näres oblongæ nudæ, cauda bifida pedibus Iongior.

lingva sagittata, membranacea, apice lacero plurimis — — — —

i48\ Motacilla rect[r]icibus æqvalibus. Motacilla flava Will: 172 LXVIII. Rs: 75. 2. Gesn: 618. Motacilla flava rostro longiusculo nigricante. Meeeet. 178.

148. caput cinereum, dorsum viride. cauda nigra. venter luteus, gula in femina albicat, in mare autem ut venter

luteus.

[gen.] LUSCINIA maxilla superior paulo Iongior inferiori. os intus flavet.

150. Luseinia cauda cum dorso di[s]colore. Luscinia s: Philo-mela Will. 161. XLI. Rs. 78. 2. Luscinia Gesn: 592. Jonst. Tab. 45.

pà Swartsiölandet. Fulleröen. Fånö.

150. cum sequenti convenit, cauda magis ruffescit, subtus alba maculis cinereis undulatis.

miia avis, si quis tangat arborem in quo est, abit, liiox redit ad56

loeum seu foveam, ut videat qvod qvis fecerit, sic capitur facillime fovea.

151. Luscinia cauda cum dorso concolore. Luscinia minor Ald 754. Lusciniola Jonst. Tab. 45.

151. caput dilute sordidmn. dorsum, alæ et cauda saturatius venter albicat. rostrum et pedes testacea.

|gen.] RUDBECKIANA caput simplex, rostrum rectum acutum. 152". Rudbeckiana

Passer troglodytes Belloni Ald: an. Merula.

152. caput saturate cinereum, corpus testaceum, cauda integra, pedes ear-nei. rost-ro testaceo.

I53b- Rudbeckiana summo capitis nigro.

Atricapilla s: Ficedula Will: 162. XLI. Rs. 79. 8. Jonst. Tab: 45. Aldr.

153. femina vertice luteo ruifescit. cum toto corpore infra t amen dilute albicat.

mas a. vertice nigricat. color dorsi testaceus subtus cinereus. Pulchra illa Ficedula. liabet Charlet. Onom. p. 81: sed ad quain speciem?

11011 memini. 154c. Rudbeckiana

Ficedula qvarta Will: 163. Rs. 81. 12. Aldr.

[gen.] CAROLINA. Lingva lacera bifida. cauda integra. 155. Carolina coeruleo-incana mas macula lutea in pectore or-natus. Avis carolina Rudbeck fil: Wegflecklin Gesn: 796.

Phoenicuro similis ornithologo 50. Ald.---Ruticilla

Wegflecklin Will: 160. Rs: 78. cauda integra obtusa. color totius fere corporis incanus ad coeruleum vergens. in medio pectoris circulus azureus sive hilare coeruleus conspicitur, qvi a latere inferiori crassior est, inträ qvem color luteus includitur.

Nominata fuit hæc avis carolina a Nobil: et Gen: D"" O. Rudbeck fil: in honorem et gratiam Caroli 11. desumta similitudine a vestibus militum, qvarum exteriores cæruleæ, interiores luteæ sunt.

coeruleo-incana femina pectore unicolore. Avis Carolina femina RuDBf: Wydengyckerlin Gesn: 796.

Järntrast.antecedenti similis excepta colorata ista macula pectoris, qva plane destituitur.

155. mas caput, dorsum, et cauda cinerea, macula ad canthum oculi majorem alba, parva. a rostro ad sternum macula coerulea ovata, extremo angustiori gulain respiciente. margo undique undulatus. ad sterni initium a luteo fusco terminatur. in hujus medio macula rotunda luteo-fusca, albo cincta. venter albicat ut et pectus. ad podicem lutescit. pedes cinerei. magnitudo ligurini.

femina antecedenti mari similis, sed fere dilutior a qvo differt. macula 11011 ad canthum oculi sed loco supercilii oblonga. a gula ad sternum cinerea, sed in hujus medio alba, infra bane ad sternum velut nebulæ fusco-cinereæ.

156. Carolina pectore et cauda ruffescente. Rubecula s: Eritha-cus Will. 100. XXXVIII. Rs. 78. 3. character genericus ab hac desumtus est.

Aldr.

156. gula nigra. pectus et cauda fulva. alæ cinereo coeruleæ.

156. an Ruticilla Rs. 78. cujus descriptio magis qvadrat, certe cinciput macula alba gaudet.

2äa species non descript a. gula et caput concolor s: cinerea. pectus ruffescit. cauda ruffa,

3>a species non descript: a rostro ad sternum luteo-ruffa. dorsum et cauda ciuerea. uugvis posticus longissimus. venter albus.

4ta species non descript. in pectore 11011 ruffa. Cauda ruffa, gula cum capite concolor.

[gen.] PARUS lingva lata in 4 filamenta desinens. cauda bijida:

157. Parus viridi flavicans, capite nigro, tempora alba. Frin-gillago s: Parus major Rs: 73. 3. Will: 174. Merret. 178. Parus major, fringillago. Bell. 95. a.

157. caput nigrum. tempora infra oculos alba.

NB. vidi 1731 Oct. caput nigro splendens, tempora infra oculos nigra, nieiitum nigrum, q nigredo jungitur sub teniporibus macula capitis. macula menti appendicem nigram per pectus et vent[r]em recta de-mittit. nucha lutea, scapulæ luteo viridæ. pectus et venter sulphu-reus. alæ incanæ ut et cauda. remiges cinereo nigricantes per alam linea alba transversali-obliqva decurrit.

158. Parus capite nigro, macula verticis alba. Parus ater Gesn. 641 fig: inferior. Will. 175. XLIII. Rs. 73. 2. Parus ater s. carbonarius. Merret. 178.

Rödstiert.

Rotgel germ.

Talgoxe.58

159- Parus capite nigro, macula verticis nulla. Parus palustris Gesn. 642 fig: suprema. Will: 175. XLIII. Rs. 73. 3.

Ald. 722.

159. vertex niger, infra oculos ad gulam albus. totus cinereus. cauda bifurcata.

NB. 1731 g' 1733 |"

caput a rostro ad nucham supra oculos nigrum tempora alba. subtus candida cinereus, supra viride cinereus (: plumæ tamen omnes nigra' sunt. et tantum apices colorcm visibilem praebent:). Remiges nigricantes 18. rostr. nigrum. pedes plunibeæ. ungve postico reliquis fere majore. lingva velut abscissa 4 setis instructa. cauda bifida. tegetes alarum dorso concolores.

160. Parus capite azureo, circulo albo cincto. Parus coeruleus Will. 175. Parus coeruleus minor. Merret. 178. XLIII Rs. 74. 4. Gesn. 641. fig: superior. Parus. vidi spipola et sua--127.

Bell. 96 a.

160. vertex coeruleus, tempora alba, linea a rostro per oculos coerulea. gula alba, dorsum alæ et cauda cyanea. subtus coeruleo sulphurea. cauda bifida.

[gen.] GLAROLA caput simplex, lingva bifida. cauda longitudine corporis, pennis mediis longissimis, hinc inde brevioribus.

161. Glarola. Parus caudatus Gesn: 642 fig: infima. Will. 176. XLIII. Rs. 74. 5. Merret. 173. Aldr.

161. caput leviter birsutum, cum pectore album, venter carneus, caudæ reetrices nigræ, bifurcatæ. alæ e coeruleo, nigro et albo variegatæ. flexura inter collum et dorsum nigra, dorsum fuscum maculis nigris. elegantissima avis. a Willugbeji in paucis differt.

[gen.] CURRUCA lingva bifida, ungvis posticus longissivius. Näres phaseoli figura.

162. Curruca. Gesn: 370. Curruca Eliotæ an magnanima Ald. Will. 157. Rs. 79. 6. Hippolais seu Curruca Jonst. 45 an cauda sit integra. nec non ignoro.

162. rostr: tenue testaceo ruff: supra testaceo sordida. gula alba et subtus albicans. ova cinerea maculis ferrugineis.

[gen.] OENANTHE rostr: tenue rectum: lingva bifida,---

magnus. digit. posticus magnus.

It. Dal. 50.

163. Motacilla macula nigra semilunari retro oculos. oenanthe scutiflora Rs: 75. 1. in alpibus Laponibus.

Entika.

Kruka.

[-Sten-s[k]vätta-]

{+Sten- s[k]vätta+}59

163. Os intus nigoi'. pedes longi, posticus ungvis fere major, omnes com-pressæ, tibiæ longæ, pedes, cauda fere longiores.

Rost. motacilla tenue et lingvam con--. näres ovatæ, linea tem-

poralis a rostio per oculos [ad aures] nigra infra et supra hane nigro albedo apparet. caput et dorsum cinerea, collum infra testa-ceo pallidum, venter albidus. caudæ tectrices utrinque albis pennis tectæ. alæ fusco nigræ vix lti, margine exteriori testacea cauda vix 2tida 12 rem: exterius nigr: interius alba.

163. Oenaiithe altera Aldsov: tertia Willugb. alæ nigræ. a rostro per oculos ad aures nigra linea, a rostro ad podicein infra albo-cine-rea. supra a. a rostro ad uropygium cceruleo cinerea. urrhopygium album. Sedentem vidi.

Qvarn sub hoc nom/me habct — ---differt, qvod subtus carnea, dorso

et alis, (exceptis remigibus), ruffo-sordidis, urrhopyg. coeruleo oenanth:

Beser: magnitudo 1'asseris lutei: Rostrum, os, vibrissæ, pedes, ungves, faux nigra.

Cinerea sunt caput et tergum, pone versus urrhopygium ad viride accedens.

Album abdomen.

fröns albicat. a rostro per oculos ad aures linea lata nigra. supra oculos macula alba.

gula et collum albo levissime flavescens.

Remiges omnes fusci, immaculati.

Rectrices a medio extrorsum fuscæ, introrsum albæ.

Rectrices a medio apicem versus fuscæ, basin versus albæ, albedo tamen nigredine longior; exceptis intermediis 2 pennis quarum nigredo longior est albedine.

Oenanthe secunduni nostra seu Rubicola. Rs. 7(5.

Descr. magnitudo Ligurini seu antecedenti dimidio minor.

caput, dorsum totum testaceum nigris maculis seu pennis nigricantibus margine testaceis.

gula et abdomen flavescens. sub rostro alba. supra näres macula utrinque parva alba.

regio aurium a rostro sub oculis nigra. linea alba supra oculos longa.

macula alarum duplex alba: altera macula major ad basin alarum in tec-tricibus.

altera minor alba ex tectricibus primoribus albis.

remiges nigricantes, n:o 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. ad basin albis, quo pri-mis magis, eo minus albent.

rectrices fuscæ seu nigricantes a medio ad basin albæ exceptis 2 intermediis introrsum a margine infra medietatem albis.60

[gen.] ISPIDA rostrum validum aculum. Pedes tetradactyli cujus digitus extimus tribus internodiis medio adhærescit, intimus medio unico internodio conjungitur. (dubito nuiii sit.)

164. Ispida rostro leviter arcuato. Merops sive apiaster Will. 102 XXIV. Rs. 49. 3. Merops Gesn: 599. Chart. p. 87. t. 87. (optima maris) hbt Rudbeck. Merops.

164. conirostris nias macula oblonga oculum tegens ornatur. femina autem 11011 item, cauda integra.

oculorum iris rubra. dorsum virescit. venter ex albo et coeruleo mixtus. mentuin ad aures usque macula tlava. in Creta insula 0111-niuni frequentissima.

Sect TI. Tenuirostres. cauda bifurcata.

[gen.] REGULUS. Lingva acuta bifida. cauda bifurcata.

165. Regulus cristatus mas crista variegata. Regulus cristatus Will: 163. XLII. Rs: 79. 9. Aldr. Passerculus troglodytes Jonst: Tab: XLII.

cristatus femina crista unicolore. lleguhis. descript. 1735 in lt. Horit. minimus. 11011 cristatus, supra cinereo testaceus, rostruni rectum subulatum. näres nudæ, oblongæ margine superiore prominente, ling[v]a ad latera emerginata. ungvis posticus anticis fere 2plo major, linea pallida supra oculos.

165. Alæ nigricantes lineis 2bus transversis albis pictæ. eolor testaceus supra saturatior. crista maris carnea utrinque nigra, [feminæ] svavior sulpburea. utrini[ue nigra; rostrum nigrum. pedes te.stacei.

166. Regulus non cristatus Will. 164. XLII. Rs. 80. 10. Aldr.

166. Lineis alarum, (: q antecedens:) destituitur. supra incurvo sordidus, subtus dilute testaceo albieans.

167. Regulus non cristatus major. Will: 164. RuDßf: non de-scriptus.

167. antecedenti paullo major, alias convenit. mas rostr: et pedes nigra, foemina testaceo.

[gen.] HIRUNDO Rostrum minimo digito brevius. lingva bifida, Alæ macropteræ. penna extima longissima, reliq graduales. cauda bifurcata, pedibus longior.

168. Hirundo rectribus duabus longioribus. Hirundo domestica Gesn: 548 Will: 155. XXXIX. Rs. 71. 1. Hirundo Jonston. 115. Tab. 42. Merret. 177.

[-Kongz-fogel.

Ladu-swala.-]

{+Kongz- fogel.

Ladu- swala.+}(il

aves s. migratoriæ.

168. mas. Supra tota nigro eoerulea nitida 1734 venter, uropygus, pectus et tectrices. alarum inferiores alba. guttur brunneus ut et fröns, collum coerulescens. remiges nigri, vei'i 9 sensim longiores a flexura.

Spurio a flexura introrsum sensim longiores emarginato. cauda nigra, 2furcata, extimis longissimis, in singula rectrice macula alba, exceptis 2 niediis. rectrices £2 12.

rostrum minimum, depressum, ore amplo, intus flavo. näres ovatæ, nuclæ, superius sinu inflexo, lingva acuta, emarginata. pedes nudi, medio et extimo æqvalis ungvibus. medius exterius marginatus.

169. Hirundo tibiis hirsutis, digitis anticis tribus. Hirundo] agrestis Jonst: 117. Hirundo rustica sive agrestis. Rs. 71. 2. Hirundo agrestis s: rustica. Will: 155. Merret. 178. Hirundo sylvestris Gesn: 564.

variat rarissime colore albo.

169. Husswala. caput azureum sericeuni. ut et dorsum ad basin caudæ. liinc albus. cauda nigra bifurcata gula ad caudam subtus alba. Alæ nigræ gradatim breviores. tibiæ et di[gi]ti hirsuti. ungves niiiius incurvæ acutæ, unicus posticus.

170. Hirundo tibiis hirsutis, digitis anticis omnibus. Hirundo Apus. Rs. 72. 4. Will: 156. XXXIX et XIV. Apus Gesn: 166. Jonst: 119. Tab. 42. Apus, Cypselus major Bell. 100. a,

Merret. 178.

171. Hirundo tibiis antrorsum hirsutis, digitis Caprimulgus Will: 70. XIV. Rs. 26. 1. Gesn: 242. Jonst: 53. XX.

it. Dal: 145.

Strix, caprimulgus, fur nocturnus. Bell. 28. a. 171. magnitudo cuculi. Supra tota cinerea ex nigro albo et minimum testaceuni tenuissime undulatim mixtum, cui maculæ parvæ longitudi-nales sparsæ sunt. Venter pallide testaceus, undulis crassiusculis nigris, pectus siiniliter sed minoribus.

caput ratione corporis magnum, aures amplæ 11011 prominentes, rostr: tenuissimum, depressum ad radicem, carinatum, modice inflexum, nigrum.

äuswala.

it: öl. 67.

[-Ring-swala.

Nat-skräfwa.

Natt-waka.-]

{+Ring- swala.

Nat- skräfwa.

Natt- waka.+}XB. 1 cranium pellucidum.

2 myxtaces Labii superioris utrinque 8 radiis constans.

3 rictus rostro decies amplior.

4 näres prominentes.

5 Lingva minimus tenuiss., aeutissima, integerrima, palato affixa. pedes parvi, anterius plumosi, digitis intermediis duplo longior late-ralibus basi membranula annexis. ungvis medius introrsum marginatus. Pennæ laxæ molles. cauda integra, rectrices 10. digitus posticus minimus, venter insectis plenus.

172. Hirundo tibiis nudis, digito postico leviter plumato. Hi-rundo riparia Merret. 178. Will: 156. XXXIX. Rs: 71. 3. Hirundo riparia. Gesn: 656. Jonst. tab. 42.

Sect. III. Conirostres.

[gen.] COCCOTRAUSTES rostrum simplex pro corporis magni-tudine admodum magnum.

173. Coccotraustes non cristatus.

173. dorsum et pectus rubra, ita tamen ut singulæ pennæ cinereæ sunt. sed extimo margine rubræ, hinc rubedo. venter einereus.

Alæ nigricantes, lineis 2 obliqvis albicantibus. cauda nigricans. Iiostrum conicum, maxilla superiore longiore, incurva. ampliore. Lingva integra basi sagittata dentata. Pedes nigri. Pluinæ nigræ näres tegunt. NB. Charlet. Coccothraustes vulgaris p. 84. f. 85.

Coccotraustes vulgaris Rs. 85. 1. Will: 178. XLIV. Coccotraustes Gesn: 276. Coccothraustes. Jonst. Tab. 37. mas rubicundus femina lutescens.

NB. Coccothraustes virginiana Charl. 85 visa apud Cliffortum, coccinea, vide Catesby.

[gen.] LOXIA rostri uterque maxilla incurvatur et versus apicem se clecursat. cauda bifida.

dejicit eonos et ramulos ultimos promordendo, et detruncat ramos crassitie digiti e ligno duro valet.

174. Loxia mas rubrocrocea maculis ruffescentibus. Loxia Gesn: 592. Will: 181. XLIV. Rs: 86. Conirosores RuDBf:

A: Lapon: 75. Charlet. 68. Loxias. conirostra figura bona.

femina cinerea maculis rufescentibus. Loxia a Xo£öc obliqvus a rostro obliqve.

[-Strand-swala.

Kors-näfwer.-]

{+Strand- swala.

Kors- näfwer.+}(i 3

mas colore coni abietis — — unice creatus ad vorandos conos abietis et pini ex oris structura edit et secat ut avenam cannabis, pedibus capit conos sciuri instar vel psittaci.

rostrum in eodem mine sinistrorsum mine dextrorsum se decursat. mas croceus, alis nigro cinereis, cauda cinerea, vix conspicue macu-lata; ut nec femina alæ nigræ, cauda bifurcata. maxilla interiör ad sinsistrum in sulphuribus, ad dextrum in croceis commixa tam tlexura tam inferior fore longitudine superioris. lingva integra depressa.

femina pallide s: albe lutea, cauda et alis cinereis, remiges alarum — — — — superius, pectus, rectrices, latera sul-phurea — — — —• venter albocinereus ad atrum, caput cinereo non — — — — nebulosani; lumbi sulphurei Loxia mas

rostri maxillæ longitudine e tigura æqvales recurvæ, interiör ad dextram Hexa. utrinque tincni a superiore exceptum emittens. superior parum mobilis. lingva integra, basi sagittata. alæ, cauda, rectrices, remiges, tectrices nigræ supra, subtus cinerea. to t alibi.

tota avis supra et infra, cum collo, capite, dorso, pectore croceo-rubra. cauda forcipata pedes pallidi.

[gen.j PYRRHULA mandibnla superior incurvata. cauda integra. 175. Pyrrhula. Rubicilla s: Pyrrhula Aldr. Rs: 86. 5. Will: 180. XLIII. Gesn: 733. Pyrrhula seu Rubicilla Jonst. 122. Rubicilla ibd: Tab: 43.

appropinqvante femina vel v: v: aut bene et favente animo caudam ad alterum latus torqvet.

mas accepit araneum, dies tenuit in ore, dedit feminæ.

feminæ remiges rectricesque atræ. renliges subtus cinerei. tectrices, cauda et remigum posteriorum apice albæ. 175. rostr: nigr: caput ad oculos usque nigrum, gula nigra. infra ab oculos per collum et pectus ad pedes ruber mas est, (: femina a ibd. ruffo cinerea:) alæ nigræ infra albæ ut et cauda. pone pedes alba. urrhopygium album, scapulæ et dorsum cinereæ. caudæ basis supra et infra albo cincta.

pedes ungvibus postico et intermedio majori, lateralibus æqvali. rostrum breviss. crassissimum, undique convexum. superior infra excavatuni, inferior angulos laterales versus superiorem. oculos emit-titur, alias excavata intlexa.

lingva ovata, carnosa. apice villosiusculo s. lacero. Pyrrhula. artibus nigris, basis dentulata.

Domherre64

rectricibus aili, remigunique posterioruni albidis. Pyrrbula mas caput nigrum.

tempora, gula, pectus, venter rubra. collum, dorsum coeruleo-cinerea.

cauda indivisa nigra, superne coerulescens, circum caudam supenie et infeme alba. rostrum nigrum crassissimutn, gibbuni, näres, patulæ setae vibrissæ parvæ. maxilla utraque mobilis, ut psittacis. Lingva integra.

digiti ungvis posticus intermedio minor

Alae nigra, linea transversa albicante — •—

Remiges 1 ti nigra, versus margineni interiorem albicantes.

Rectrices 12 a 14, nigrae.

tectrices alae nigricantes, sed 9—16 apice albæ.

Plumae capitis nigri, dorso coeruleo cinerei ventris — — infeme

nigri, superne rubri aili. albi.

[gen.] AMPELIS lingva sagittata emarginata, cornea. remiges non-

nuli in apicés pianos, nudos, desinunt. cauda integra. 176. Ampelis mas remigum apicibus septem. Garrulus ßolie-micus Rs. 85. Will: 90. XX. Gesn: 703 Garrulus Bohe-micus Gesneri. Ampelis Aldrovandi. Jonst. 44. Picæ. glan-dariæ species alia. Jonst. XVII. Pica glandariæ genus; Jonst: item. 43. melior.

jemina remigum apicibus qvatuor. Aldb. Ampelis Aldr. alæ nigræ. tectrices alarum itidem nigræ, qvarn maximæ s: ante-riores in apices albos desinunt.

remiges nigræ, qvarn anteriores nonnullæ a margine superiori iu album, mediæ in sulphureum desinunt. infimi auteni interdum in album sed latius, qvarn rachis in ungveni oblongum sangvineum membraiiaceum desinit. caudæ rectrices nigræ, croceo terminatæ, tectrices cinereo fuscæ.

caput bruimofuscuni, pennis longioribus versus nuchani instructum, 11011 cristatum. rostr: nigrum.

Rostrum aiigulatum nigrum: maxilla superior, longior incurvo apice utrinque emarginata. lingva cartilaginea acuta, bifida, basi sagittata utrinque et pone denticulata.

Nigra sunt gula. tempora, seu oculoruni regio, tectrices nariuni, rostrum. pedes, remiges, rectrices.

(morea totin» corpus. versus caput magis ad castaneum vergens.

[-Siden-swantz.-]

{+Siden- swantz.+}65

— — — äro teetrices inferiores caudæ, fröns et regio sub oculis. ungves compressæ; posticus et intermedius æqvales. pennæ capitis Iongiores, hasce dum erigit, cristatus est, Remiges 18 nigræ, quo-rum 1. 2. 3. 4. apice anterius albæ. 5. 6. 7. 8. 9. ibidem albo flavescentes. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. ibidem albæ. 17. 18. immaculatæ sed 11. 12. 13. 14. 15. 16. apice in membranam ob-longam coccineam terminatæ.

Rectrices æqvales nigræ, apice flavæ costa rubicunda. Ampelis

rectrices æqvales nigræ apicibus luteis s. sulphureis. remiges 16 nigræ,

exteriores seu primariæ 9, anterius apice alba sed 3 ad 9 macula flava in albo.

posteriores s. secundariæ 7. apice membrana laneeolata coccinea.

macula hinc exterius alba. rectrices primorum nigræ apice alba, tectrices remigum inferiores s. subtus ferruginea.

Corpus griseum, pennæ capitis pone Iongiores hinc qvasi cristatus, gula nigra.

a naribus per oculos versus nucham linea nigra. urrhopygium cinereum. basis mandibularum alba.

[gen.] FRINGILLA rostrum sim]plex ungvis digiti postici longissi-

mus. cauda integra. 177. Fringilla. Montifringilla calcaribus alaudæ s: major. Rs: 88. Will: 187. LXXVII.

177. nigro cinerea, alæ albo-variegatæ, venter ex albo ruffescens.

178. Fringillaria fusca crista flammea Ruüßf: non descripta huc forte spectat.

[gen.] EMBERIZA ma[n]dibula superior prope medium ad mar-gines in anguium excavatur, inferior sursum in ejus cavi-talem dentatur, ungvis posticus maximus, ungvis medius margine interiori aeiato ut cuculi.

179. Emberiza flava Gesn: 653 Rs. 93. 2. Will: 196. XL. Hor-i tulanus Bellon. citrinella. Merr. 176. Ald: Jonst.

Lutea alterum genus Aldr. Chloreus s. Lutea Aristotelis Tuen: 17g. maxilla superior nigra, inferior pallida multo latior. eomet. lutescit. supra testaceus; remiges 16 rectrices 12 nigricant, quarum 2 utrinque exteriores apicibus introrsum albi. urrhopyg: testaceo ruffuni. subtus sulphurea. apex maxilla superioris utrinque era a rgi natur.

Avium Sveticarum. 5

Gohlsparf.6

179- Eraberiza alba Gesn: 654. varietas passer albus Gesx. 644.

i8o. Emberiza ruffa, peetore cinereo. Hortulanus Rs. 94. 6. Will: 197. XL Jonston. Tab. 37. Hortulana Gesn: 567.

180. hortulanus 3lä? Ald: Hortulana femina Gesn: caput canum. dorsum et cauda nigro-cinerea.

corpus ex nigro et testaceo variegatum. annulus oculos ambiens pallidus. collum virescens. venter testaceus. gula Hava. peetus pal-lidum.

Hortulana.

Fringilla remigibus nigris: primoribus 3 margine albidis, rectricibus nigris: lateralibus duabus extrorsum albidis Act. Sv. 1740. p. 374. blek ring kring ögonen, kroppen smal och gulbrun blandad; halsen grönfergad, hakan guhl, magen guldbrun, kiefftarne med aflång guld fläck.

Säfsparf. i8i. Emberiza torqve albo. Passer torqvatus in arundinetis nidificans. Rs. 93. 3. an Turneri Will: 196. Passer aqvaticus Gesn: 652 lin: ult: sine fig:

181. Scoeniclos Aeistot: junco s: passer harundinaceus Gesx: 652. Ald. 529. nigro-cinereo-lutescens.

[gen.] LINARIA caput simplex cauda bifurcata.

macula oblonga flava pone sinum oris.

remiges 16, nigræ, quarum tres extimæ margine albido.

reetrices 12 nigræ, quarum 2 utrinque extrorsum albæ.

Hämpling. 182. Linaria cinereo ruffa, capite cinereo nigro. Linaria vulgaris Rs. 90. 1. Will: 190. XLVI. Linaria Gesn. 590.

182. mas vcrtice et peetore sangvineo femina maculis — — — destituitur.

remiges nigræ, margine utroque albæ, exceptis secund. ordines ex-teriori margine fuscis, apice albidis.

Reetrices nigræ, utroque margine albæ, cauda bifurca. Dorsum griseum, subtus pallidum. peetus sangvinolentum ut et vertex. Caput incanum. lingva carnosa ovata. ungvis posticus longior.

Grasiska. 183. Linaria cinereo rufeseens vertice coccineo, transcurrente.

Linaria minor RcDBf: Linaria rubra Gesn: 591. Linaria rubra minor. Will: 191. Rs. 91 : 3. Linaria rubra. Charl.

80. mas peetore ruffescit et urropygio, femina ibd. albicat.67

i83- apex rostri utrinque 11011 emarginatus. Superius colore sordido alias luteus, gula nigra, vertex purpureo-sericeus. rostrum cera lutea in-structum, cereum. alæ sordide nigricant ut et cauda, pedes nigri. Rostrum exacte conicum, crassum, acuminatiss. näres rotundæ tectæ plumis. mandibulæ æquales, quarum superioris margo in medio utrinque emarg[in]atus. Ling[v]a integra, cornea, antice excavata.

interiör ibd. inHectitur, et ejus locum supplet, sed m. emarg[in]atur sine su[p]pletorio.

Pedes 4dactyli, quorum 3 posteriores æqualis longitudinis. ungvis posticus Iongior, hinc medius, laterales pares. cauda bifida, 12. alæ utrinque 16. ungves simplices. 184. Linaria lutea. Chloris Gesn: 249. Will: 178. XLIV. Rs: 85. 4. Aldr.

184. uterque niacula in ala lutea insignitur cauda bifida.

mas — — — — luteo 1

i cinereo testaceo femina — — — cinereo >

fringilla artubus nigris — — — remigibus primoribus utrinque luteis, rectricibus 4 utrinque supenie luteis. rostrum conicum, lingva carnosa, integra, corpus cinereo-testaceum, infra magis ad luteum vergens. alæ caudaque nigra, remiges primores 9 utrinque lutei versus superiorem partem magis. Rectrices utrinque 4 media superiori parte lutei.

ilias pectore flavus, femina ibidem cinerea uterque Ligurino sat similis, sed duplo major edit semina cannabis et juniperi, sed 11011 facile.

185. Linaria alis et cauda viridibus rostro albo. Canaria Gesn: 240 sin: fig: Passer canariensis, Rs. 91. 5. Will: 192. XLVI. Jonst. Tab. 36.

avis haec non est indigena Sveciæ, sed liuc allata.

186. Linaria variegata annulo coccineo basin rostri ambiente. Carduelis Will: 189. XLVI. Rs. 89. 1. Jonst: 97. Tab: 37 mas Tab: ubi mas infra feminam pingitur. lingva acuta, mollis, sagittata.

186. rostrum albicans apice nigro. caput juxta rostrum sangvineum. tempora testacea, vertex niger, alæ nigræ. in albos apices desinens. niacula maxima sulphurea antrorsum deorsum Hexa alas pingit.

187. Linaria capite variegato, pectore niacula longitudinali in-signito. Carduelis lapponica Rudbf: non descripta Tårne.

187. rostrum luteum apice nigro. caput nigrum, pone oculos alba linea q ineurvata descendit ad collum, a colli dorso ruffescit. dorsum, alæ,

[-Canarie-fogel-]

{+Canarie- fogel+} swensk.

Canarie-

fog: utländsk.

Stiglitza.68

cauda cinerea cum aliqva sordidi mixtura, pectus albidus. macula longitudinali nigra. cauda bifida. 188. Linaria capite unicolore. peetore ruffescente gula alba. Carduelis Luhlensis Rudbf. non descripta Montifringilla congeneus Jonst: Tab. 38 ra femina. mont: femina ibd. pag. 99.

188. Fringilla montana. Gesn. 388 fig. 389. descr. Montifringilla femina Jonst. p: 99. Mont: congeneus T: 38. conscr. 191. Montifri[n]gilla mas. Jonst: 99. T. 38. caput cinereo nigrum, ut et dorsum nebulosum et cauda. mentum macula alba insignitur, pectus et basis alarum ruffescit, venter candicat; Alarum basis ruffescit, linne macula transversalis nigra excipit; tum iterum ruffescit, liinc nigrescit, tum macula alba, remiges nigrescunt,

rostrum fuscum. colore capit. in böe cinereo, in seqventi nigro. et gula in hoc albo. in illo ruffa cum peetore a sequenti differt,

i8g. Linaria cap: linie: pect: et gula ruffescente: Montifringilla mas. Jonst: pag: 99. Tab. 38. Carduelis angermannorum Rudbf: non descripta. ab antecedenti vix differt per mi-nimam maculam albam gulæ, forte mas et femina.

189. color corporis nigricans. retro oculos flavicat. in inferiori colli parte fulva. venter albus. caput nigrum, dorsum järngrå, ut et cauda et renliges alarum. gula et pectus ruffescunt. venter albus. tegetes alarum ad basin ruffescunt, alias ut dorsum, linea transversa ruffescens pedes et rostrum cinerea. cauda bifurcata.

Bofink. 190. Linaria variegata rectricibus exterioribus nigris, mediis albis, mas peetore rubicundo. Fringilla Will: 186. XLV. Rs. 88.

variegata rectricibus exterioribus nigris, mediis albis femina peetore sordide ruffo.

190. mas maxillæ rödbruna, ab antecedenti vix differt. fem. gohlachtig.

Fringilla vulgaris ilias. Descr.

rostrum conicum acutum plumbeum. caput cinereum, dors. posterior pars cinereo viridis.

regio oculorum, gula, pectus, latera rubra. Collum cingitum(!) eadem rubediue.

alæ macula triplici alba, alias nigrae macula lina alba ad flexuram alae, altera in medio ex tectricibus. tertia sub hac in remigibus.69

remiges nigri latere interiore infra medium albae, macula infra medium in latere exteriore m. alba exceptis tribus primis remigibus immaculatis.

rectrices nigræ, exceptis 2 utrinque extimis macula obliqua alba oblonga.

Remiig. nigris utrinque inferne albis, extimis tribus immaculatis Rectricibus nigris, prima secundaque alba obliqua macula. artubus nigris, remigibus utrinque albis, tribus primis immaculatis, rectrice prima secundaque oblique alba. 191. Linaria variegata, rectricibus exterioribus albis, mediis nigris, mas gula ritbra. Fringilla montana s : Montifringilla Will: 187. XLV. Rs. 88. Fringilla montana Gesn: 388.

Aldr. lib. 18. c. 7. variegata, rectricibus exterioribus albis, mediis nigris, femina gula sordide ruffa. vidi 1730.

191. liostr: coniforme, superior månd: paulo longior, obsoletum. caput cinereum temporibus leviter bruunis.

cauda nigra, bifida, obtusa, rectricibus 2 exterioribus utrinque a medio extrorsum albis.

Basis alarum alba, deinde tectrices nigræ, iterum albæ. remiges nigræ.

Dorsum brunno cinereum, urrhopygium viride. venter brunno car-neus. ungvis posticus reliqvis paulo longior.

remigibus nigris tribus pennis margine albidis. rectricibus nigris, duabus exterius extrorsum albis. Linaria

Fringilla fusca, rostro flavicante. Rudb: Riska. conirostris, cauda bi-furcata. eolor corporis cinereo niger, anterius tamen dilutius nigrum. pedes atri. alæ nigricant.

192. Linaria qvæ fringilla albicans Ald. Linaria, vid: N:o 61 et huc refer spinum.

[gen.] PASSER rostrum levissime convexum, ma[n]dibulis utrisque æqvalis longitudinis, cauda bifida. it. ol. 396.

193. Passer colore testaceo mas mento nigro. Passer domesticus Rs. 86 Will: 182. Ald: Passer Will. XLIV. remiges et rectrices fuscæ.

colore testaceo femina mento cum corpore concolori. Mas ad aures brunnescit, femina incanescit, plumæ colli anterioris interius in mare nigræ, in femina cinereæ. apex rost. superioris utrinque emerginatur

Tätting.70

193- rostr: crassiss. conirost. obsolet: maxilla sup. fere longior uterque crassitiei æqvalis, näres ad basin ovatæ, tectæ. supra testacno sor-didum. supra caput cano testac: sula nigricat, venter albicat. renliges nigricant 1 (i. rectrices 12. cauda bifurcata pedes testacei, ungve postieo digito æqvali, maximi ungves compressi, rostrum co-nicum. lingva simplex, inferior. maxilla emittit marginem obtusum.

193. stercora liujus in secreto sunt apad vulgus nostrum in tenesnio ad ---exhibere, quo feliciter et specifici adinstar tenesmus tollitur.

194. Passer montanus. Ald.

194. tempora nigra a canitie cineta. qva nota ab antecedenti specie differt.

195. Passer nivalis. Rudbf: non rlescript. Passer montanus. Charl: 78 forte, the white cap. an hic cum priori huc spectat, pro certo determinare neqveo.Vesterbotn.confitetur per noctes, vix dor- * mit. edit Avenam cujus nucleum mire expellit, et semina Cannabis.

in alpibus Alaip gs. Lappis vix arbores insidet.

195. rostrum fere rectum, cinereum, pedes nigricant. caput album cum carnei inixtum. pectus venter et cauda alba; dorsum nigro nebulosuin remiges nigri. alæ tectrices fere omnes albi, macula cum ala oblonga fusca. in alpibus deest a'state. hyeme in sveciam migrat. alia rostro luteo, alia atro.

196. Linaria viridis. Spinus s. Ligurinus Aldr. Will: 192. XLVI. Rs. 91. Spinus s: Ligurinus Charl: 79 Acanthis avicula Gesn 1. Ligurinus spinus Jonst Tab. 37.

ad genus antecedens.

remiges inferne luteæ, superne nigræ, posterioribus dorso lutea macula. mas. capite supra nigricat. femina non item.

196. femina rostr. conicum acuminat. inferior emittit sinum in superioris angulo, lingva acuta apice acuminata. supra tota cinereo lutea, ita ut oninis penna interius cinerea, exterius lutea macula nigri-cante aspersa. infra cinereo alba, macula in singula penna nigri-cante. gula albo flavicat, remiges 16 nigri, circa basin anterius flavæ, posterius albidæ, cauda nigricans 2furcata.

[gen.] SPIPOLA caput crista bifida ornatur, Lingva qvadrisecta, cauda bifida.

197. Spipola. Parus cristatus Rs 74. 6. Will: 175. XLIII. Gesn: 642 fig: med: Aldr.

197. Spipola. 28 Aug: 1731. dorsum sordide cinereum, alæ et cauda nigro cinerea' remiges alarum 18. cauda bifiida, longitudine peduin, alarum penna prima minima, deinde 2, et 3, qvarta glonissima. venter al-

Grönsiska

[-Tofz-myssa.-]

{+Tofz- myssa.+}71

bicat, plumis interius nigræ. caput vertice pennis longioribus et surrectioribus ornatur. caput ex nigro et albo mixtum. si plumæ nigræ sunt, apicibus albis, crista nigrior reliqvis. pone oculos nigrum. mento macula magna nigra. collare nigricante, rostrum rectum ro-tundum, uterque maxilla æqvalis longitudinis, sed superior convexior näres ovales, tectæ. pedes nudi, coerulei, digito postico crassissimo,

medio æqalis, sed crassis. ungvis posticus maximus, lingva---—

apice velut abscissa. 4 setis ornato. hinc ad Paros rcfcrcndus et proxime post motacillam referendus.Index nominum genericorum.

Numerus paginam indicat.

Index Sveticus.

Häger

Härfogel

Höns

Höök

Kaja Kalkon I Klera Knipand Koltrast I Korp

Krollhöns i Kroppdufwa Kyrkiofalk Kyrkiouf Kruka ; Kråka

j Lom Lundsparf Lärka

J

: Nächtergald

Odenswala Orre

! 1'äfogelRaphöns

Ringdufwa

Ringswala

Regnpipare

Rödstiert

Rördrum

Skata Skogzdufwa Skrika Siska grön grå Slaghök Sparf

Spanskråka

Spelkråka

Snöripa

Stiglitza

Steas[k]wätta

Strandswala

Strandpipare

Strutz

Stork

Swala

Swan

Swartlasse

75

Sädesärla Säwsparf

Talgoxe

Tiäder

Tofzmyssa

Tofzhöns

Trana

Trast

Trut are

Turhitz

Tärna

Uf Ugla

Wachtel

Watuhöna

Watntrast

Windspole

Wrakfogel

Ärla

ÖrnMerretti methodus in Pinace.

Terrestres carnivora: Aceipitrinum genus Noctuae

Corvus Pica etc. Vespertill. Loxia, Caprimulgus granivorae. non canorae sylv. Pavo. gallo, pavo Tetr: Rusticolæ Upup.

— — — Domestica pulverat. gallus pulverat: lacatrices

Fulica, Ispida, Columba Gallina Va, Passer, Juncc. — canorae granivorce:

Carduelis, Calandra. Coccothraustes Fringilla Cloris, Linaria, Alauda.

— — — baccivoræ

Turdus. Sturnus. Insectivora:: Picus, Curruca, Hirundo, Parus (Enanthes, Luscinia. Aqvaticæ. palmipedes: Cygnus, Anser, Anas, Larus Colymbus, Mergus, Pelecanus fissipedes: Ciconia, Ardea, Av. pugnax

Yanellus, Pluvialis, Grus. Crex.

1. Mejaiii Gesn est anas.

mas macula alarum alba, anterius nigra, adhuc anterius ruffa.

2. Phoenicurus minor Rudb: dorsum cinereo-maculatuin, pectus lutescens, venter albus, supercilia alba.

mas macula in ala alba femina macula caret.

3. Linaria.

Passer mirabilis Rudb: Avis ignota piperini Gesn: 798. Montifringilla Ald. e coeruleo et nigro variegata, gula alba et pectus ruffescens, cauda bifurcata.

Digiti nulla membrana connectebantur. ingluvies nulla, venter carnosus lapideis refertus.Avicula antillarura s: caribidum Mus. Dan. Part I. s. 11. N° 38. magnitudo muscæ 1. scarabæi. colore viridis s: omnium colorum gemma. in historia antillarum Rochefort describit. Vormius habet. Tominejus Hispanis colibris. Valen. Tom: 2. pag. 154. descr. opt: ex Rochefort colibris. Campanii pensylvania p. 187. c. fig. in mus: Ass: El: Brenner. Passer troglodytes armoniacus, Johnst. Tab. 42. Gvainumbi spe-cies. Mars: Rs. 82. Will. 165.

Gvaiminibique Laet vid. ac Tominejo acosta.

connectatus classis VII cum II.

cuculus in class. VII et sect: ead.

Pica laponica ad merulas.

Junx s: Torqvilla Cuculi genus.

Spipola est itenuirostris, species pari. inest effter motacilla

Platea ad anseres.

69 Anas plumis mollissimis ad anseres genus referatur.

Gallus. horologii viees rusticis præstat in vestibuli ubi ex continuatione soni qvot clamores ediderit, norint. Skärskim?[På insidan af första pärmen.]

omnes liyeme pereunt excepto merula V?

Aves insectivora caute separanda Motacilla i oenanthe Merula aqvat. hirundo >

vipera it. Öland. 14. it. I)al. 56.

39 cinerea 212. vipera coerulea 309 alia innoxia

Rana. 213. Erinaceus. 371.

[På första sidan.]

Dispermee, Colymbus Bubo Noctua

Milvus Cygnus Grus

Tetraspermæ.

Colymba

Cornix

Tringae omnes Linaria vulgus Wil Ardea stellaris Wil Cygnus mansuetus Alauda

Passeri solitario 9

gener. Corvus

Hexaspermæ Pica. 6. 5. 8. 9. Coccothrostes Luscinia hirundo Va Turdus cautus Pavo

1'icus viridis

Polyspermæ Anser Gallina Anas

Mele[a]gris. Tetrao. Certhia. 20.

Pentaspermæ Regulus non cristatus

Trispermæ Larus 3. Sterila 3.

Octospermce carduelis Vil Glarola

Monospermæ Arctica

Anser Bassanus Will.

Alca

Puffinus

Decaspcrmæ. Troglodvtes.För att underlätta öfversikten öfver innehållet i denna Methodus uppräknas på de följande sidorna de af Linné anförda fågelsläktena med till de samma hörande artnummer jämte en tolkning af hvarje art efter nutida uppfattning. Därefter kommer manuskriptets innehåll att i korthet diskuteras och jämföras med såväl några prælinneanska som äfven senare arbeten af Linné's egen hand.

CLASS. I. Sect. I = Dagroffaglar.

artnu-mmer

Gen. 1 »Aquila» 1 = Kungsörn.

Gen. 2 » Vultur»

Gen. 3 »Cyanopus» 2 = Fiskgjuse.

Gen. 4 »Tinnunculus» 3 = Tornfalk (med omkastning af könen). Tilllägget hänför sig till en ung Sparfhök. Gen. 5 »Buteo» 4 = Ormvråk.

5 = Bivràk.

6 = Brun kärrhök. Gen. (i »Milrus» 7 — Glada.

Gen. 7 »Falco» 8 = Pilgrimsfalk (ung).

9 = Jaktfalk. Tillägget syftar möjligen pä en gammal Dufhök. 10 = Troligen både Stenfalk och Lärkfalk. Första tillägget åsyftar Stenfalk. I ett annat tillägg talas om »Falco verus» = »Falco gentilis i Syst. nat. = Dufhök (ung). Gen. 8 »Pygargus» 11 = Hafsörn. Gen. 9 »Nisus» 12 = Sparfhök.

Sect. II = Papegojor.

Gen. »Psittacus».

Sect. Ill Ugglor.

Gen. 1. »Bubo» 13 = Berguf.

14 = Fjälluggla.

15 = Hornuggla,

Gen. 2 »Xoctua» 16 = Kattuggla (brun var.).

17 = Jorduggla.

18 = Sparfuggla. 19 & 20 = Pärluggla.

21 = Kattuggla (grå var.).

22 = Fjälluggla.80

GLASS. II = K råkfåglar.

artnummer

Gon. 1 »Corvus» 23 = Korp.

24 = Råka (men citaten hänsyfta pä svart kråka).

25 = Kråka.

26 = Räka enl. citaten.

27 = Kaja. Gen. 2 »Glandaria» 28 = Nötskrika,

29 = Nötkråka. Gen. 3 »Coracias» 30 = Skata. Fen. 4 »Monedula» 31 = Blåkråka. Gen. 5 » Upupa» 32 = Härfågel.

GLASS. III = Småvadare.

Sect. I.

Gen. 1 »Scolopax» 33 = Beckasin.

34 = ?

35 = Någon Totanus-art, ovisst hvilken.

Gen. 2 »Tringa» 36 = Skogsnäppa (af Linné felaktigt kallad »hors-' gök»),

37 = Drillsnäppa '? (Citaten åsyfta äfven Tringa-

arter.)

38 = Brushane. Gen. 3 »Pluvialis» 39&40 = Ljungpipare.

41 = ?

Gen.4»C7j(/)y/rfW»s»42-43 = Större strandpipare.

44 = Fjällpipare. Gen. 5 » Vanellus» 45 = Tofsvipa. Gen. 6 »Fidica» 46 = Sothöna.

Sect. II.

Gen. 1 »Arquata,» 47 = Storspof.

48 =

49 = Småspof.

Gen. 2 »Recurvirostra» 50 = Roströd långnäbba.

GLASS. IV = Större vadare.

Sect. I.

Gen. 1 »Grus» 51 = Trana.81

artnunimer

•Gen. 2 Ciconia» 52 = Hvit stork. Gen. 3 »Aräea» 53 = Häger.

54 = Rördrom.

55 = Svart stork.

Sect. II.

Gen. 1 »Pelecanus» 56 — Skedstork.

CLASS V = Simfåglar. Sect. I = Andfaglar.

Gen. 1 »Cygnus» 57 = Sångsvan.

58 = Tamsvan.

59 = Svangås. (Cygnopsis). Gen. 2 60 = Tamgås.

61 = Vildgås.

62 = Tallaeka.

63 = Fjällgås. Gen. 3 »Anas» 64 = Sjöorre.

65 = Svärta.

66 = Snatterand.

67 = Tam anka.

68 = Gräsand.

69 = Ejder.

70 = Alfågel.

71 = Bläsand.

72 = Knipa ($ &juv.)

73 = Knipa.

74 = Skedand.

75 = Klicka.

76 — Ärta.

77 = (möjligen) Alfågel.

78 = Årta eller Kricka?

79 = Rudbeck'ska originalplanschen till denna sak-

nas så att den kan ej med säkerhet bestämmas.

80 = Alfågel.

81 = Vigg. Gen. 4 »Mergus» 82 = Storskrake.

83 = Pracka. Gen. 5 »Gracuhis» 84 == Storskarf.

Aviiim Sveticarum.s:>

Sect. II.

artnummer

Gen. 1 »Arctica» 85 = Tordmule.

86 = Tobisgrisla.

87 = Alkeknott. (enl. citaten, tillägget syftar på

Salskrake).

Gen. 2 »Columbus» 88 = Skäggdoppning.

89 = enl. diagnosen troligen Smådopping, men tilllägget åsyftar Svarthakedopping. Gen. 3 »Podiceps» 90 — Smålom.

Sect. III = Långvingade Simfaglar.

Gen. 1 »Catarracta» 91 = Labb.

Gen. 2 • La rus» 92 = troligen ung Fiskmås.

93 = troligen ung Silltrut. Gen. 3 »Piscator > 94 = Gråtrut — tillägget åsyftar Hafstrut.

95 = Fiskmås — tillägget hänför sig äfven till

andra arter (Gråtrut).

96 — Anförd efter Eajus, ovisst hvilken art. 07 = Någon labbart, möjligen Fjällabb.

(ien. 4 »Sferna» 98 = Fisktärna.

99 = ovisst hvilken art, då uppgifterna äro motsägande, möjligen en sammanblandning af ung vanlig Tärna och någon annan art.

CLASS VI.

Sect. I Strutsfaglar.

Gen. »Strutio» 100 = Struts. Gen. »Casuarius» 101 = Kasuar.

Sect. II Hönsfaglar.

Gen. 1 »Paro» 102 = Påfågel. Gen. 2 »Melear/ris» 103 = Kalkon. Gen. 3 »Gallina» 104 = Tamhöns.

105 = »Tofshöns».

106 = »Gumphöns».

107 »Krollhöns». Gen. 4 »Tetrao» 108 = Tjäder.

109 = Orre.83

artnummer

110= Järpe.

111 = Ripa (båda arterna).

Gen. 5 »Pliasianus»

Gen. 6 »Perdix» 112 = Rapphöna.

113= Rapphöna.

114- = utländsk art, ovisst hvilken. 115 = Vaktel.

CLASS VII = Klättrande fåglar. Sect. i = Hackspettar.

Gen. »Picus» 116 = Spilkråka.

117= Gröngöling. 118= Gröngöling. 11!) = Gröngöling.

120 = dels Större hackspett dels Hvitryggig hack-

spett.

121 = Tretäig hackspett.

122 = Liten hackspett. Gen. »Torquilla» 123 = Göktyta.

Sect. II.

Gen. »Certhia» 124 = Trädkrypare. Gen. »Sitta» 125 = Nötväcka.

CLASS VIII. Sect. I.

Gen. »Columba» 126 = Tamdufva.

127 = Kräfdufva.

128 = Tamdufva.

129 = Tamdufva.

130 = Ringdufva.

131 = Skogsdufva. Gen. »Cucitltis» 132 = Gök.

133 = Gök

134 = Gökunge.84

artn timmer Gen. »Sturmis» 135 = Stare.

136 = Lafskrika, men vissa citat afse den sydeuropeiska stentrasten. Gen. »Mcrula» 137 = Koltrast.

138 = Koltrast liona (eller enl. citat Ringtrast hona).

139 = Strömstare.

140 = Snöskata.

141 = Sångtrast (i tillägget delvis Rödvingetrast).

142 = Ringtrast. Gen. »Alauda» 143 = Ängpiplärka.

144 = Sånglärka.

145 = Trädlärka.

146 = Sånglärka (dock ej citaten). Gen. »Motacilla» 147 = Sädesärla.

148 = Gulärla. Gen. »Luscinia» 150'= Sydlig näktergal (enl. Rajds).

151 = Näktergal. Gen. »littdbeckiana» 152 = Järnsparf.

153 = Svarthufvad sångare.

154 = Grå Hugsnappare enl. Linké's tolkning af

samma citat i Fauna Svecica & Syst. nat. ed. X.

Gen. »Carolina» 155= Blåhake.

156 = Rödstjärt. — 1 tillägget anföres rödstjärthonan som »secunda species» och rödhaken som »tertia species». Gen. »Partis» 157 = Talgoxe.

158 = Svartmes.

159 = Kärrmes.

160 = Blåmes. Gen. »Glarola» 161 = Stjärtmes. Gen. »Curruca» 162 = Ärtsångare. Gen. »Ocnantlie» 163 = Stenskvätta. Gen. »Ispida» 164 = Biätare.

Sect. II.

Gen. »Iteyulus» 165 = Kungsfàgel.

166 = Löfsàngare.

1 14'J är öfverhoppadt i manuskriptet.85

artnummer

11)7 = Ovisst hvilken art som afses. Rudbeck'* plansch af »Större otofsacl Kungsfogel» föreställer enl. Sundevall en Ärtsångare. Gen. »Hirundo» 168 = Ladusvala.

169 = Hussvala,

170 = Tornsvala.

171 = Nattskärra,

172 = Strandsvala. ,

Sect. III Sparffaglar.

Gen.»Coccothraustes» 173 = Tallbit enl.beskrifning (Stenknäck enl. citaten).

174 = Korsnäbb. Gen. »Pyrrliula» 175 — Domherre. Gen. »Ampells» 176 = Sidensvans, (len. »Fringilla» 177 = Snösparf.

Gen. »Fringillaria» 178 = Grå-siska (enl. Rudbeck's dock numera förlorade plansch). Gen. »Emberiza» 179 = Gulsparf.

180 = Ortolansparf.

181 = Säfsparf. Gen. »Linaria» 182 = Hämpling.

183 = Gràsiska.

184 == Grönfmk.

185 = Kanariefågel.

186 = Steglitsa.

187 = Lappsparf.

188 = Bergtink.

189 = Bergtink.

190 = Bofink.

191 = dels Bergtink dels (i tilläggen) Bofink.

192 = ?

Gen. »Passer» 193 = Gråsparf.

194 = Pilfhik.

195 = Snösparf. Gen. »Linaria» 196 = Grönsiska. Gen. »Spinola» 197= Tofsmes.8 fi

Utom clessa här anförda och numrerade arter har senare införts en del nya på de inhäftade bladen och beskrifningarna på dessa liksom en del andra äro inpassade med mindre stil i det ursprungliga originalet. De nytillkomna arterna äro: dufhök, hökuggla, kornknarr, grönbent snäppa, rödbena, kärrsnäppa, strandskata, morkulla, (tam) myskand, pelikan, törnskata. rödhake, gulnäbbad hämpling.

Bland de öfriga anteckningarna är det en, som tinnes på pärmens insida, som är af rätt stort intresse. Linné hade alltid en stor böjelse för att använda numeriska karaktärer, såsom framgår framförallt af det af honom uppställda s. k. sexualsystemet inom botaniken. Men äfven på zoologiens område gjorde sig samma fallenhet gällande ofta med framgång, såsom t. ex. då han föreslog räknandet af fenstrålar bos fiskarna, buk- och svanssköldarna hos ormarna o. s. v. karaktärer, som än i dag alltjämt användas vid uppställandet af diagnoser på dylika djur.

I)e nu åsyftade anteckningarna äro tydligen ett utkast till ett försök af indelning af fåglarna efter antalet ägg, som hvarje art lade och med namn för afdelningarna härefter: Monospermæ. Dispermæ, Trispermæ» etc. Tydligen insåg Linné, att resultatet af en sådan indelning ej var tillfredsställande, ty anteckningarne äro ej långt förda och någon vidare tillämpning gjordes ej.

Såsom af föregående öfversikt framgår upptager detta Linnés första ornithologiska verk 1 i)T artnummer. För att komma till verkliga artantalet måste dock denna siffra förminskas, emedan en del arter upptagits under två eller till och med tre nummer. Denna minskning uppgår till omkring ett tjog. Ännu en minskning orsakas af, att tamfåglar upptaga omkring ett dussin nummer i listan. Däremot omfatta nog några nummer mer än en art. Emellertid kan man säga, att Linné redan år 1731 haft kännedom om mellan 160 och 170 arter svenska fåglar, hvilket måste betraktas såsom en särdeles beaktansvärd mängd, då på den tiden ej fanns något museum, i hvilket han kunde studera och lian ännu ej företagit många resor inom eller utom landet. Till jämförelse anföras, att i det Rudbeckska planschverket 122 arter voro representerade. Dessa arter ingå dock ej alla i Linnés Methodus. Åtminstone 17 saknas alldeles i den ursprungliga nummer-serien och ytterligare två ingå blott tillsammans med andra arter i kollektivbegrepp. Ehuru sålunda Linné, såsom redan i inledningen anförts, haft mycket god hjälp af Rudbecks planschverk, kan likvisst ingalunda hans Methodus betraktas såsom uteslutande baserad på detta.

Ej heller är Linnés uppställning från systematisk synpunkt liknande87

den ordning, som man kan sluta sig till, att Rudbeck användt, från numreringen af hans planscher. I stort sedt komma där först i serien sångfåglar, sedan klätterfåglar, dufvor, hönsfåglar, kräkfåglar, roffåglar, vadare och simfåglar.

Linné däremot uppdelade detta sitt första försök till fågelsystem i 8 »klasser» och sedan dessa i »sektioner» och började med roffåglarna. Denna klass delades i tre sektioner. I en af dessa inneslöt Linné papegojorna till följd af

deras krökta näbb och i likhet med Ra.ji system. I öfverensstämmelse med detta fördelade äfven Linné dagroffåglarna och ugglorna på skilda sektioner, hvilket var mycket förtjänstfullt, men tyvärr sedan ändrades i senare arbeten. I dessa införde däremot Linné den förbättringen från Raji system att papegojorna borttogos från roffåglarnas grannskap och fördes tillsammans med hackspettarna.

Den första sektionen omfattar år 1731 tolf arter dagroffaglar; en •af dessa (10) omfattar dock troligen två arter. Diagnoserna -äro i flera fall alltför knapphändiga, så att man hufvudsakligen genom litteraturhänvisningarna kan klargöra, hvilka arter som åsyftas. Men i ett afseende intog Linné en afsevärdt modernare ståndpunkt vid denna tid än senare nämligen därigenom, att han uppdelade dagroffåglarna i flera släkten. Dessa släkten äro 1) Kungsörn, 2) Gam, 3) Fiskgjuse, 4) Tornfalk, 5) Vråkar + Kärrhök, 6) Glada, 7) Ådelfalkar, 8) Hafsörn och 9) Sparf-hök. Det 5:te släktet är sammansatt af tvenne och under det 7:de som omfattar ädelfalkarna införes med orätt i de senare gjorda tilläggen duf-höken,1 eljes äro arterna fördelade fullständigt som efter nutida uppfattning. Detta är desto mera påfallande, som t. ex. ett definitivt särskiljande af kungsörn och hafsörn samt af tornfalk och ädelfalkar först skett under mycket senare tid. Det har länge varit en tvistefråga, hvad bör förstås med Falco 1 (marius Linné? Genom den notis, som här tinnes införd i Linnés ornithologiska dagbok, blir det klargjordt, att typen härför är en svensk fågel, som Linné själf sett, och då kan det ej röna något tvifvel om tolkningen. Typen i fråga var en ung pilgrimsfalk.

1 det ursprungliga manuskriptet anföras i tredje sektionen 10 arter ugglor af dessa äro clock ej mindre än 3 arter uppförda hvardera två gånger. Fjällugglan liar äfven i senare arbeten fått två namn. Detta beror därpå, att Linné i vissa fall observerat, antagligen på grund af en nu ej längre befintlig målning af Rudbecks hand, att fjädertofsar funnos hos denna art (den bar då namnet Bubo scandianus resp. Strix scandica) Men åter i andra fall såg han ej till dessa fjädertofsar (då fick den heta Noctua scandiana resp. Strix Nyctea). Kattugglan och pärlugglan finnas

1 Troligen emedan den användes vid falkjakt.88

än i dag bland Rudbecks fågelplanscher i 2 cx. hvardera och detta är nog skälet, hvarför de upptagas två gånger äfven af Linné. Den förras rödbruna varietet fick namnet Noctua ferruginea och dess gråa N. cinerea. senare resp. Strix stridida och S. Aluco. Pärlugglan uppfördes äfven 2 gånger i första upplagan af Fauna Svecica, men blott under ett namn Strix funerea i Syst. nat., ed. X.

I)et är äfven vardt att anmärka, att namnet Noctua flammea i detta manuskript hänför sig till jordugglan och är baseradt på Rudbecks plansch »Strix tota flammea», som föreställde denna art. Linné lärde själf aldrig känna jordugglan, utan använde efter binomenklaturens införande artnamnet »flammea» för tornugglan, för hvilken det alltså vunnit burskap med Syst. nat., ed. XII. tv förr blef det ej upptaget.

Hökugglan kände Linné ej till, då manuskriptet först nedskrefs, men efteråt gjorde han bekantskap med den under sin lappländska resa och införde då den utförliga beskrifning, som här återfinnes på ett af de senare insatta bladen. Denna beskrifning lades sen till grund för den 1746 i Fauna Svecica (N:o 52, p. 17) intagna. Denna i sin tur är grundbeskrifningen för Strix Ulula i Syst. nat., ed. X, p. 93. Utom för denna art ha efter manuskriptets färdigskrifvande tillkommit tilläggs-beskrifningar efter autopsi af sparf-, pärl- och fjällugglan, hvilka pä samma sätt ingått i Fauna Svecica med smärre förändringar.

Äfven ugglorna, som Linné senare lät bilda blott ett släkte voro fördelade pä två släkten, Bubo och Noctua, i förstlingsmanuskriptet, Till indelningsgrund togs när- eller frånvaron af örontofsar, hvilket dock ej ger upphof till någon fördelning efter naturlig frändskap. Linné följde i detta fall Rajus.

Vid behandling af kråkfåglarna, som bilda »dass. II», sammanblandade Linné vid denna tid råka och svart kråka, då den senare ännu var af honom okänd. Först finna vi därför räkan omtalad men med citat, som hänföra sig till svart kråka. Vid den fjärde arten inom släktet tinnas däremot litteraturhänvisningar, som höra till råka, ehuru diagnosen ej hör dit. Nötskrika och nötkråka fingo bilda ett andra och skatan ett tredje släkte. Äfven i detta fall var sålunda Linné mera böjd för uppdelning i Hera släkten än senare, då alla dessa arter inpressades i släktet Corvus. Efter de egentliga kråkfåglarne ställde Linné här liksom ock sedermera blåkråka och härfågel. Blåkråkan

intog samma ställning äfven hos Rajus, men härfågeln ställdes af denne nära trädkryparen till följd af den böjda näbben.

»Class III» utgjordes af de små vadarna och sothönan. Da Linné ännu ej haft tillfälle att studera dessa fåglar i naturen, när han sammanskref ifrågavarande manuskript, voro hans kunskaper om denna fågelgrupp89

ganska bristfälliga och äfven diagnoserna ofta otydliga. Han urskilde dock 6 släkten efter näbbens och fötternas byggnad. En del arter äro baserade på Rudbecks figurer, andra på litteraturuppgifter hos äldre författare. Härigenom orsakades, att ljungpiparen och större strandpiparen uppfördes två gånger och att former med mindre karakteristisk färgteckning eller fjäderdräkt äro svåra att identifiera, desto mer som citaten ej alltid åsyfta samma art.

Skärfläckan hade Linné ännu ej lärt känna, men när han läste om den i litteraturen, att den hade uppåtböjdt näbb och sedan såg, att Rudbecks bild af myrspofven eller roströda långnäbban visade en liknande egenskap, indrog han denna under släktet »Becurvirostra». Denna uppfattning bibehöll Linné i första upplagan af Fauna Svecica, sedan han äfven lärt känna den verkliga skärfläckan från Ottenby på Öland. Men i Syst. Nat., ed. x., rättas saken, så att myrspofven ställes bredvid sin samsläkting rödspofven.

Linnés osäkerhet på detta område visar sig äfven däri, att han ej vågade upptaga några af Rudbecks bilder såsom typer för egna arter, utan blott anförde en kort diagnos utan nummer. Detta gäller t. ex. Rudbecks »Gallina aquatica minima», som föreställer Tvinga alpina, och densammes »Gallinula aquatica minor», som är Totanus glareola. Den senare upptogs dock sedan i Fauna Svecica på Rudbeck's auktoritet. Utan nummer är också rödbenan, som äfven fanns representerad bland Rudbecks planscher. Angående strandskatan finnas endast senare tillfogade svenska namn jämte beskrifning införda under Ölands-Gotlandsresorna. Till och med morkullan har först i ett. senare tillägg införts efter storspofven.

Denna tredje klass delades i 2 sektioner, men indelningsgrunden — rakt näbb — krökt näbb — var allt för ytlig och artificiell för att lämna tillfredsställande resultat.

En intressant omständighet är att Linné ställde sothönan bland vadarna, ehuru den af Rajus betraktades som simfågel.

Till den fjärde klassen förde Linné de större vadarna delade i två sektioner och 4 släkten. Dessa äro naturligt begränsade, utom att den svarta storken inordnades bland hägrarna. Däremot fick tranan i gynnsam motsats mot, i Linnés senare arbeten bilda sitt eget släkte, Gvus. Skedstorken fick sig pälagdt såsom svenskt namn »Pelekan», hvilket väl berodde på, att Linné vid första nedskrifvandet af manuskriptet var obekant med den rätta pelikanen, hvarförutom äldre författare äfven brukat nämnda namn för skedstorken och till och med Rajus1 skref »The Pellicane or Spoonbill».

1 Synopsis methodica avinm, 1713.10

Emellertid fick Linné senare snart nog reda i>à den verkliga pelikanen, som lian korteligen beskref i ett tillägg i slutet af boken under namn af »Onoerotalus» och därvid äfven påpekade, att den skulle införas i systemet omedelbart efter den 84:de arten d. v. s. efter storskarfven. Hvad skedstorkens förekomst angår, är det af intresse att aktgifva på det i detta manuskript införda uttrycket »ex Lapponia semel». Det är alltså antagligen fråga om ett felfluget exemplar, men sedan införde Linné troligen till följd af ett minnesfel »Habitat Westrobotnia <(' Lapponia <rstat.e rarius» Fauna Svecica 174G, p. 31.

Särskiljandet af de större vadarna från de smärre snäppartade är i öfverensstämmelse med nutida uppfattning, men Linné frångick själf denna indelning senare.

A iil studiet af Linnés framställning af de former, som bildade den femte klassen (simfåglarna) faller det genast i ögonen, att han 1731 gjorde tydlig artskillnad mellan sångsvan och knölsvan, men denna uppfattning uppgaf han dessvärre senare. Likadant är fallet med vildgås och tamgås. A andra sidan förbryllades lian at" vissa simfågelarters ytterst olika dräkter, så att ban däraf förleddes att uppföra dem under Hera nummer. Iletta var t.

ex. fallet med alfågel, knipa och kricka. Äfven med afseende på sinifåglarne var Linné vid denna tid mindre böjd för sammanslagning af släkten än senare. Sålunda uppföras här såsom skilda släkten Ci/gnus, Anser och Anas, hvilka alla senare blefvo sammanförda till ett släkte Anas. .la, det antydes till och med att svangåsen 59° (nu Cygnopsis) borde bilda ett eget släkte. Likaledes skildes-dopping och lom pä två släkten samt labb och mås på skilda släkten, som dock ej bibehöllos i senare arbeten, ehuru det skulle varit lämpligt. Öfver måsarna liade Linné ännu ej fått någon klar öfverblick. Detta orsakade såväl oklara beskrifningar som en onödig fördelning på två släkten »Larus» och »Piscator», men en anmärkning, som han själf tillfogat, visar, att han han var medveten om denna svaghet och han framhåller: »has---aves non probe examinavi».

Simfågelsklassen delades af Linné 1731 i trenne sektioner och det är därvid högeligen intressant att finna, att, ehuru Linné tog sina indelningsgrunder blott från näbbens beskaffenhet, han därvid lyckades så "bra. Den första sektionen motsvarar nämligen, om man blott borttager skarf-släktet, senare tiders Lamellirostres, den andra senare tiders Pygopodes och den tredje senare tiders Longipennes. Visserligen ha äfven dessa sista ordningar fått vika för än naturligare grupperingar, men ända in på allra sista tiden ha de bibehållits och ha gällt såsom riktiga och ändamålsenliga. 1 motsats mot Rajus insåg Linné släktskapen mellan skrakar och änder och han placerade därför släktet Mergus omedelbart efter Anas, under det att Rajus ställde det i samband med stormfåglarna.91

Den sjätte »klassens» första sektion omfattar 2 släkten struts och kasuar, som I inné upptog, emedan han kände till dem från museer. Den sistnämnda säges uttryckligen ha funnits i »theatrum anatomicum» i Uppsala. Här är återigen ett exempel på huru Linné i detta förstlingsarbete på ett utmärkt sätt åtskilde släkten, som han tyvärr sedan sammanslog.

Den andra sektionen af samma klass innesluter hönsfåglarna som här indelades i (i släkten mot 4 i Syst. nat., ed x. På sistnämnda stället inpressades nämligen tamhönsen under Phasianus och detta manuskripts »Perdix» (d. v. s. rapphöna och vaktel) under Tetrao. Under släktet »GalUna» uppförde Linné som »arter» en del tamraser och Rudbecks planscher lockade honom att göra för många rapphöns»arter». Under rubriken »tjäder» omtalas också rackelhanen med tillägg, att den redan på den tiden ansågs at' mången vara bastard mellan tjäder och orre, en sak, som det dock sedan tog så lång tid för svenska ornithologer att bevisa för de utländska.

Den sjunde klassens första sektion handlar om hackspettarna. Bland dessa upptagas ej mindre än tre nummer af gröngöling såvida ej möjligen 119 kan hänföra sig till gråspetten, hvilken fanns afbildad bland Rudbecks planscher, men som Linné aldrig lärde känna. I tilläggen under 117 tyckes Linné ha omkastat beskrifningen på hane och bona af gröngölingen. Under 120 finnas Hera skilda beskrifningar och det förefaller sannolikt, att Linné ej blott haft exemplar af större hackspetten utan äfven af den hvitryggiga till sitt förfogande vid uppsättandet af dessa. Den sistnämnda fanns för öfrigt tillgänglig för Linné bland Rudbecks planscher i två exemplar, den förstnämnda i ett exemplar, och båda gingo där under lika namn nämligen »Brokut hackspit, then större» resp. »Större brokuta Hackspiten». Den tretåiga hackspetten fanns äfven därsammastädes under namn af »Rar gulhufdad Hack Spit» och denna plansch blef typ för arten 121 i föreliggande manuskript. Senare erhöll Linné under sin Dala-resa färska exemplar af samma art, men erinrade då ej sambandet mellan den påträffade formen och arten 121 i manuskriptet, utan beskref den förra såsom ny. Måhända hade ban ej aktgifvit på, att den »gulhufdade» hackspetten hos Rudbeck blott hade tre tår, hvilken egenskap starkt föll honom i ögonen, när ban fick exemplar af fågeln i sin hand. Såsom synes räknade Linné redan här göktytan som typ för ett eget släkte. Det är därför blott att anse som en snart öfvergående förvillelse, då han i Fauna Svecica af 1746 upptog henne under Cuculus (måhända förledd af det svenska namnet) ty sedan i Syst. nat., ed. x, af 1758 får hon åter bilda sitt eget släkte.

Den andra sektionen af den sjunde klassen omfattar blott träd-krvpare och nötväcka, Denna klass utgör sålunda en biologisk grupp af92

klättrande fåglar och dess första sektion innesluter de egentliga hackspettarna med två tår framåt och två bakåt, den andra åter fåglar med normala fötter. Den ifrågavarande klassen är sålunda ej naturlig i nutida mening, men den gör dock tjenst betydligt bättre än det af Linné. senare skapade konglomeratet »Pico?», som fick innesluta

kråkfåglar, hackspettar etc.

Den åttonde och sista klassen indelas hufvudsakligen efter näbbens form och stjärtens skapnad i tre sektioner. Endast den sista af dessa kan anses som en i stort sedt naturlig grupp, då den hufvudsakligen bildas af sparffåglar. Utom dylika innesluter den dock sidensvansen och tofsmesen. Om den senare har emellertid Linné gjort det riktiga tillägget, att den borde snarare föras till mesarna. En annan rättelse, som Linné i ett senare tillägg gjort inom denna klass är, att ban påpekat, att strömstaren ej är någon trast, ehuru den till en början kommit att införas bland trastarna. I senare arbeten förde Linné strömstaren till Sturnus, kanske till följd af af det svenska namnet, men det innebar ej någon förbättring. Det är lätt förklarligt, att en del småfåglar skulle valla Linné åtskilligt hufvudbry genom sina olika dräkter. Detta, är i synnerhet fallet med bergfinken, som uppföres två gånger och dessutom delvis åsyftas en tredje gång tillsammans med bofinken, som dock äfven intager ett särskildt nummer. Göken anföres under tre, koltrast, sånglärka. snösparf, gråsiska och möjligen ärtsångare under två nummer. I de flesta fall är detta upprepande beroende på, att Linné ej vågade förena vissa litteraturuppgifter med hvarandra eller med egna iakttagelser. Detta är ju för öfrigt lätt förklarligt, da de beskrifningar, som voro honom tillgängliga, ofta voro belt korta och den ene författaren lade största vikt pä en karaktär den andre på en annan. 1 vissa fall kunde Linné ej identifiera fåglarna på Rudbecks planscher, utan uppställde en art efter planschen och en annan efter den fågel han observerat. Detta gäller t. ex. om gråsiskan. En fågel, som beredde Linné mycket besvär, var lafskrikan. Här i detta förstlingsarbete tyckes ban till en början ha antagit den ha släktskap med staren. Men snart var han mera böjd att föra den till trastarna, i det att dess roströda stjärt föreföll honom tyda på frändskap med den sydeuropeiska stentrasten. I tionde upplagan af Systema natura? kom den dock in under släktet Corvus, fast ännu alltjämt med citat, som häntydde på stentrasten.1

Märkligt 110g är att Linné redan på detta tidiga stadium hade hunnit sammanblanda rödvingen och sångtrasten, i det att ban säger på tal

1 Ovissheten angående denna lagels systematiska ställning fortfar dock alltjämt, så att Linné i Syst. nal., ed. XII, 1766 förde den till släktet Lartius. I Iter Lapponicum säges doek alldeles riktigt om samma fågel »referri potest ad Glandarium".om den senare att den har en hvit rand öfver ögat.1 För biätaren (164) använde Linné i detta arbete släktnamnet »Ispida», men ban synes tve-hågsen, om detta är riktigt, såsom en senare tillfogad anmärkning visar. Emellertid användes samma släktnamn äfven i Fauna Svecica 1746. 1 Syst. nat. ed. x. 1758 är det dock rättadt till Merops. Orsaken hvarför Merops ej förr kom till användning för biätaren, är antagligen den, att Rudbeck använde detta namn för törnskatan. Linné kallade också törnskatan i en något senare till detta manuskript fogad beskrifning »Merops».

En del vanliga småfåglar voro Linné ännu alldeles okända vid denna tid. Att en del små svårskiljbara sångare saknas i manuskriptet är ej underligt, men mera egendomligt förefaller det, att en så vanlig och i ögonen fallande fågel som buskskvättan ej skall finnas upptagen. Det samma gäller om svart och hvita flugsnapparen. Måhända var den senare då ej så allmän som nu. En sak som möjligen tyder härpå är, att Linné i Fauna Svecica af 1746 om den uppgifver »Jiabifaf in Scania fagetis», som om den ej skulle finnas annorstädes. För samma sak talar ock, att denna tagel saknas i Rudbecks planschverk. Gärdsmygen saknas äfven och rödhaken har först tillkommit i ett något senare tillägg under rödstjärten.2 Gulnäbbade hämplingen, som ju ännu är sällsynt hos oss, kände Linné 1731 blott genom Rudbecks plansch.

Liksom i föregående delar af manuskriptet visar sig Linné äfven här inom den åttonde klassen mera mera böjd för uppdelning i ett flertal släkten än i senare arbeten. »Motacilla» af 1758 motsvaras här af ej mindre än 7 släkten. Flera af dessa äro obetingadt goda som t. ex. ärle- och skvätte-släktena. Mindre nödvändigt var ju att skilja på näktergalar och rödstjärtar, ehuru det också mycket väl kan försvaras och numera ofta brukas. Förenandet af kungsfågel och löfsångare skulle nog finna förespråkare i nutiden. Järnsparf, svarthätta och grå fiugsnappare var dock ingen lycklig sammanställning, allra helst som ärtsångaren fick bli alldeles ensam. Att stjärtmesen skiljdes från de andra mesarna, var naturligtvis bättre än att förena dem alla i ett släkte, som skedde i senare arbeten och äfven var fallet hos Ra.jus. Släktet Loxia af 1758 motsvaras här blott af »Cocothraustes» och

Pyrrhula. Det förra var här ej så onaturligt sammansatt af tallbit och korsnäbb och vida enklare än »Loxia» i senare arbeten. Anledningen hvarför här släktnamnet »Coc-cothraustes» användes, är den, att Linné tydligen upptagit citat, som rörde stenknäcken men till grund för beskrifningen haft tallbitar. Den verkliga stenknäcken lärde Linné ej känna förr än långt senare under sin Skåneresa

1 I Lachesis Lapponica» säger han oek, att han hörde »Turdus iliacush från

grantopparne vid Högsta 1 Vi mil från Uppsala.

3 Både buskskvätta och rödhake äro afbildade af Budbeck, och möjligen syftar tillägget om Phoenicurus minor (se pag. 74) på den förstnämnda94

viil Vegeholm och först då uppsatte han en originalbeskrifning för den. Den saknas därför också i Fauna Svecica af 1746. Släktet Emberiza omfattar de typiska arterna gul-, ortolan- och säf-sparf, under det att de mera afvikande lapp- och snösparf ställts pä annat häll. Den senare, som uppfördes två gånger ställdes första gången med rätta allena. Med afseende pa andra fördelningar af arterna är det af intresse att finna, huru Linné, såsom numera i allmänhet sker, utbröt gråsparf och pilfink i ett särskildt släkte Passer. Han bibehöll dock siskor, egentliga finkar och grönfink i ett och samma släkte, som han kallade Lin aria. I detta fall har nutiden gått längre, men i alla fall var Linné äfven här mera modern 1731 än senare.

Några af de släktnamn, som användes i detta manuskript, voro tydligen uttänkta af Linné själf såsom t. ex. Budbeckiana och Carolina. Detta ådagalägger liksom så mycket annat Linnés själfständighet. En annan ytterst viktig sak är, att Linné tydligen redan nu kommit till uppfattning af betydelsen af fasta släktnamn. Detta är ej att förstå så, att ej Hera släkten senare skulle kunna sammanslås eller en fågel flyttas från ett släkte till ett annat, utan just i modern nomenklatorisk mening, att en grupp af befryndade arter sammanfördes under ett visst bestämdt namn. Linné visar sig alltså redan 1731 ha fattat en af nomenklaturlagarnas grundprinciper. Detta är redan ett långt framsteg framför Lixné's närmsta och bästa föregångare Rajus, hos hvilken bestämda släktnamn alldeles saknas. Man finner nämligen hos denne oupphörligen sådana uttryck som: » Fringillago seu Parus major», »Luscinia seu Philomela», »Atri-capilla sire Ficedula», Pl at ca sire Pclecanus o. s. v.

Ett annat stort framsteg framför äldre ornithologiska arbeten hvilket kommer till synes i detta manuskript är den fasta systematiska indelningen i vissa hufvudafdelningar, som visserligen här kallas »classes», men som motsvara »ordines» i senare arbeten, samt i undergrupperna, »sectiones», under dessa. Och härvid begagnade Linné sig uteslutunde af morfologiska karaktärer. Detta senare är en viktig sak, ty Linnés föregångare använde ofta desslikes biologiska förhållanden till indelningsgrund, så att man fick t. ex. en grupp af fåglar, som »vistas vid vatten», såsom motsats till en annan bestående af »fåglar, som simma på vattnet». Ehuru dylika biologiska förhållanden äro mycket väl värda att studera kunna de gifvetvis ej ge upphof till en systematisk indelning, emedan den senare bör vara fotad på naturlig frändskap ingalunda på likartadt lefnadssätt, ty parallelismer i lefnadssättet utan därmed förbunden släktskap äro särdeles vanliga och hänsyn till förekomsten blir alltså vid uppgörandet af ett system alltför ofta missledande. Likaledes undvek Linné i sin »Methodus» en annan af Raji svagheter nämligen grupperandet efter relativ storlek t. ex.»maximæ», »mediæ», »minores» ocli »minimæ». Ehuru Linné haft mycket att lära af Rajus och den senares ornithologiska vetande obestridligen' varit mycket mera omfattande än den förres, så har dock tydligen Linné med afseende pä systemets uppbyggande visat såväl självständighet som öfverlägsenhet. De organ, som Linné i främsta rummet tog hänsyn till vid beskrifning af olika fåglar och använde för karakterisering af släktena, voro näbben, fötterna, tungan och hufvudets bihang såsom kammar etc. Af dessa organ har han utfört en del teckningar, som här äro i facsimile återgifna. Utom dessa förekomma ock i originalhandskriften ett par smärre teckningar af mindre betydelse och därför ej återgifna här. De belysa anordningen af fjädrar och dun hos lominen samt formen af den svarta fläcken på sidan af större hackspettens hals, o. s. v.

Det har i det föregående flerstädes framhållits, att släktindelningen i detta Linnés första ornithologiska arbete är afvikande mot i senare arbeten, hvarest släktena i regel äro färre och med vidare omfattning. På samma sätt ha i senare applagor af Systema Naturæ antalet klasser eller som det där riktigare heter ordningar minskats från 8 till

(i. Äfven detta innebär alltså en koncentrering. Det är sålunda tydligt, att, Linné, när han senare arbetade med hela djurriket önskade att sammanfatta allt på så bred basis som möjligt för att underlätta öfverskådligheten öfver det bela. Ehuru afsikten otvifvelaktigt var god förfelade den dock sitt ändamål, ty de större afdelningarna så väl som släktena blefvo onaturligare. Det kan sålunda ej förnekas, att i mångt och mycket detta förstlingsarbete var öfverlägset senare ornithologiska arbeten af Linnés hand och det ådagalägger, att redan tidigt den unge forskarens skapande kraft tog sig uttryck äfven på detta område och på ett synnerligen kraftigt och erkännansvärdt sätt.

Många biologiska uppgifter innehåller ju ej detta manuskript. Det låg utanför dess ram då det ju skulle vara en Metliodus. Det bör dock ej alldeles förbigås att äfven dylika finnas. Åtskilliga iakttagelser äro anförda angående fåglarnes föda och korsnäbbens märkliga tillpassning till sitt lefnadssätt framhålles särskildt. Om hackspettarne och en del andra fåglar omtalas, att de lefva af insekter. Att Linne skaffade sig erfarenhet om fåglarnes föda ej blott genom att se efter hvad de plockade upp eller fångade utan äfven genom dissektion, framgår bl. a. däraf, att han säger om en gök, som beskrifves, att den hade den köttiga magen full af håriga larver.

Om en del fåglar framhålles det uttryckligen att de äro flyttfåglar. Så säges t. ex. under släktet Hirundo, att dessa »aves s[unt] migratoriæ». Detta står i fördelaktig kontrast mot ett uttryck om samma fåglar, som senare återfinnes t. ex. i Systema naturæ ed. X, hvarest man läser-»*rustica & urbica autumno demergitur, vereque emergit*». Tydligen hade i detta fall Linné låtit sig påverkas af den allmänt gängse uppfattningen om svalornas öfvervintrande på sjöbotten, som rådde långt inpå 1800-talet.

I ännu ett annat fall har Linné i detta förstlingsarbete gjort skarpare opposition mot en rådande missuppfattning än senare. Detta gäller om göken, om hvilken han uttryckligen förklarar »den vanliga öfvertygelsen att göken skulle förvandlas till hök är tydligen oriktig, ty däremot strider dess kroppsbyggnad och gestalt.» I Systema naturæ ed. X står det däremot utan vederläggning *occultatur caniculæ ortu; in falconem transformari perperam asseritur*. Äfven i dessa afseenden visade sig alltså märkligt nog den unge studenten intaga en väl så kritisk och bestämd ståndpunkt som den mognade lärofadern.

CAROLI LINNÆI

med:, botan. & zoolog. cult:

METHODUS AVIUM SYETICARUM

utgifven

AF

EINAR LÖNNBERG UPPSALA 1907

almqvist & wiksells boktryckeki-a.-b.